

Universiteit Utrecht

EEN RETORISCHE ANALYSE
VAN
AL GORE'S AN INCONVENIENT TRUTH

JULY 15, 2015

NIELS MIKX

3848787

Bachelor Eindscriptie CIW

Thema: Documentaire

Onder begeleiding van Andrea Meuzelaar

7.129 woorden

Samenvatting

In dit onderzoek wordt een retorische analyse gedaan van Al Gore's documentaire AN INCONVENIENT TRUTH. In dit onderzoek zal een grondig beeld worden geschetst van de retoriek binnen deze documentaire, grondiger dan voorgaande onderzoeken hebben gepoogd te doen. Deze analyse dient als casestudy om een overzicht van de retorische elementen die gebruikt worden, binnen het genre *ecocinema*, te construeren. De analyse is gebaseerd op theoretische concepten van Bill Nichols die hij heeft afgeleid van de klassieke retorica. De concepten die hier gebruikt worden zijn onderdelen van Nichols' concept van *voice*. Deze verdeelt hij onder in *invention*, *arrangement*, *style*, *memory* en *delivery*. Uit deze theoretische concepten is een analysemodel opgesteld, dat vervolgens gebruikt wordt om de documentaire te analyseren.

Uit deze analyse blijkt dat AN INCONVENIENT TRUTH veel en afwisselend gebruik maakt van de verschillende constructies van bewijs die Nichols aanvoert. Dit maakt de documentaire volgens de theorie van Nichols een sterk retorisch stuk. De retorische strategieën worden ingezet om het publiek duidelijk te maken dat zij verantwoordelijk zijn voor het wereldgrote probleem dat in de documentaire uiteengezet wordt, namelijk het broeikas-effect. AN INCONVENIENT TRUTH tracht door middel van deze retorische strategieën het publiek te activeren om actie te ondernemen tegen dit probleem.

Behalve dat het probleem van het broeikas-effect en de verantwoordelijkheid van het publiek hiervoor binnen de documentaire worden benadrukt, ligt de focus ook veelal op Al Gore zelf. De documentaire lijkt eveneens een poging om Al Gore, een politicus met een beschadigd imago, weer aanzien te geven en hem te construeren als redder in nood.

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Documentaire en retoriek	6
	2.1 Voice	6
	2.2 Invention	7
	2.3 Arrangement	8
	2.4 Style	9
	2.5 Memory	10
	2.6 Delivery	10
3.	Methode	11
	3.1 Retorische analyse: het analysemodel	11
4.	Analyse	12
	4.1 Synopsis van AN INCONVENIENT TRUTH	12
	4.2 Arrangement	12
	Introductie	12
	De catastrofale toekomst	12
	Waar ligt de fout?	13
	Misvattingen over het probleem	13
	Slotpleidooi	14
	Al Gore, Messiah	15
	4.4 Style	15
	Shot	15
	Montage	16
	Geluid	17
	4.5 Delivery	17
5.	Conclusie: Gore of het Broeikaseneffect	19
	Discussie	20
	Referenties	21
	Bijlage: Sequentieanalyse van AN INCONVENIENT TRUTH	22

1. Inleiding

“IF YOU LOVE YOUR PLANET...
IF YOU LOVE YOUR CHILDREN...
YOU HAVE TO SEE THIS FILM.”

“BY FAR, THE MOST TERRIFYING FILM YOU WILL EVER SEE.”

Dit zijn de teksten die in beeld komen in de trailer van AN INCONVENIENT TRUTH, de wereldberoemde, Oscar-winnende¹ documentaire van Al Gore uit 2006. AN INCONVENIENT TRUTH bestaat uit een opgenomen versie van een slideshow-presentatie, die Al Gore jarenlang over de hele wereld heeft gegeven om bewustzijn ten opzichte van het broeikas-effect te creëren. Deze slideshow wordt afgewisseld met verschillend beeldmateriaal over zijn persoonlijke leven en ervaringen met betrekking tot het onderwerp, maar ook zijn politieke carrière. In de documentaire bespreekt Al Gore, ex-vice president van de Verenigde Staten, de impact en consequenties van de uitstoot van broeikasgassen op het klimaat. AN INCONVENIENT TRUTH laat veelal zien welke consequenties de uitstoot van broeikasgassen tot gevolg heeft en probeert het publiek te activeren om hier actie tegen te ondernemen. In deze boodschap staan beelden van smeltende gletsjers en natuurrampen centraal.

Deze documentaire valt binnen het genre *ecocinema*. Dit genre wordt gedefinieerd door zijn sterke betrokkenheid met milieukwesties. Deze kwesties worden veelal behandeld in termen van ecologische rechtvaardigheid, waarin de omgang met onze planeet, en ethische kwesties die hierbij een rol spelen, centraal staan.² Ecocinema is een onderwerp waar, sinds een paar jaar, veel theoretici over schrijven. Paula Willoquet-Maricondi, vooraanstaand communicatie- en mediawetenschapper, schrijft in haar bundel *Framing the World: Explorations in Ecocriticism and Film* dat het aanzetten tot actie één van de definiërende kenmerken van ecocinema is:

Ecocinema overtly strives to inspire personal and political action on the part of viewers, stimulating our thinking so as to bring about concrete changes in the choices we make, daily and in the long run, as individuals and as societies, locally and globally.²

Dit kenmerk is te herkennen in AN INCONVENIENT TRUTH. Gore tracht het publiek aan te sporen om verantwoordelijkheid te nemen voor zijn eigen uitstoot van broeikasgassen, maar ook om mensen in de omgeving en zelfs in de politiek te beïnvloeden. Om het publiek aan te sporen tot actie, moet een bepaalde overtuiging overgebracht worden. Zoals hierboven, zetten de teksten in de trailer van AN INCONVENIENT TRUTH aan tot het kijken van de film door in te spelen op de emoties van het publiek. Er

---

¹ Gorman, Steve. 2007. Gore's Inconvenient Truth Wins Documentary Oscar. *Reuters*. 26 februari. <http://www.reuters.com/article/2007/02/26/us-oscars-gore-idUSN2522150720070226>.

² Willoquet-Maricondi, Paula. Introduction: From Literary to Cinematic Ecocriticism. In *Framing the World: Explorations in Ecocriticism and Film*, ed. Paula Willoquet-Maricondi. (Verginia: University of Verginia Press, 2010) 1-40.

wordt immers een dreigement op je planeet geuit. Mark Minster, universitair hoofddocent Engels, wijdt uit over deze publieksrelatie met betrekking op films over het broeikas-effect:

Presenting strategies for mitigating the effects of global warming is the role of politics and science. The role of ecocinema, by contrast, is to lift us up to a point where we can see the challenges facing the planet, to raise our emotions, our identification with one another, our values, so that we can do as much as possibly can be done.³

Minster zegt hier dus dat ecocinema het publiek moet wijzen op de problematiek die heerst en hen moet overtuigen tot actie, door bijvoorbeeld in te spelen op de emoties van het publiek.

Dat AN INCONVENIENT TRUTH een voorbeeld is van een poging tot het activeren van het publiek is na het zien van de documentaire onmiskenbaar. Of deze poging tot activering succesvol is, verschilt uiteraard per persoon. Jessica M. Nolan, expert op het gebied van sociale psychologie en gedragingen met betrekking tot milieu, heeft onderzocht welke instellingsverandering mensen ervaren na het kijken van AN INCONVENIENT TRUTH. Voor het onderzoek is bij één groep een vragenlijst afgenomen voordat ze de documentaire keken en bij een andere groep is een vragenlijst afgenomen nadat ze de documentaire hadden gezien. Nolan concludeert het volgende:

AN INCONVENIENT TRUTH can influence the knowledge, beliefs, concern, and intentions both of people already predisposed toward protecting the environment, as well as others who might not choose to see the movie.⁴

De kijker raakt volgens dit onderzoek dus overtuigd van de beweegredenen van Al Gore en voelt zich er meer toe gezet om het klimaat te beschermen. Echter, hoe dit binnen de documentaire tot stand komt, wordt niet onderzocht. Binnen het wetenschappelijk veld van ecocinema wordt AN INCONVENIENT TRUTH vaker als voorbeeld genoemd, zoals door Minster. De elementen die ervoor zorgen dat de kijker overtuigd raakt van de boodschap van AN INCONVENIENT TRUTH is een onderwerp dat vaker bestudeerd is. Wetenschappers die zich hiermee bezig hebben gehouden zijn onder meer Aaltonen⁵ en, Rosteck en Frenz⁶. Echter, deze onderzoeken kennen weinig diepgang en er worden slechts enkele elementen of scènes kort belicht. Respectievelijk zijn de onderzoeken kortaf en niet

---

³ Minster, Mark. 2010. The Rhetoric of Ascent in An Inconvenient Truth and Everything's Cool. In *Framing the World: Explorations in Ecocriticism and Film*, ed. Paula Willoquet-Maricondi. (Virginia: University of Virginia Press, 2010), 25-42.

⁴ Nolan, Jessica M.. 2010. "An Inconvenient Truth" Increases Knowledge, Concern, and Willingness to Reduce Greenhouse Gases. *Environment and Behavior Online*. 20 januari. <http://eab.sagepub.com/content/early/2010/01/20/0013916509357696.full.pdf+html>.

⁵ Aaltonen, Jouko. 2014. Claims of hope and disasters: rhetoric expression in three climate change documentaries. *Studies in Documentary Film*. 15 april. <http://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/17503280.2014.900947>

⁶ Rosteck Thomas & Thomas S. Frenz. 2009. Myth and Multiple Readings in Environmental Rhetoric: The Case of An Inconvenient Truth. *Quarterly Journal of Speech*. <http://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/00335630802621086>

gestructureerd, en wordt er geen gebruik gemaakt van een theoretisch inzicht. Deze onderzoeken geven zeker een inzage in de retorische kwaliteiten van de documentaire, echter ze blijven oppervlakkig en observationeel.

In dit onderzoek zal ik deze lacunes in huidig onderzoek opvullen door een duidelijk gestructureerde en theoretisch afgebakende analyse van de boodschap die wordt geconstrueerd binnen AN INCONVENIENT TRUTH te maken. Ook zal de poging van Al Gore tot activatie van het publiek en de rol van Al Gore zelf geanalyseerd worden.

Het boek *Introduction to Documentary, Second Edition* van Bill Nichols, vooraanstaand theoreticus op het gebied van documentaire, zal in dit onderzoek de hoofdzakelijke theoretische achtergrond vormen. Nichols heeft de theorie van de klassieke retorica, ofwel de kunst van het overtuigen⁷, vertaald naar theorieën die toepasbaar zijn op documentaire.

Het onderzoek naar de retorische elementen in AN INCONVENIENT TRUTH zal gebaseerd zijn op de volgende onderzoeksvraag:

Hoe worden de argumenten middels retorische elementen geconstrueerd binnen AN INCONVENIENT TRUTH?

Om deze vraag te beantwoorden is het overzichtelijker om deze op te delen in deelonderwerpen. Stijl, opbouw en bewijsvoering zijn onderwerpen die volgens de theorie van Nichols duidelijk zijn afgebakend en een duidelijke structurering vormen voor dit onderzoek. De hoofdvraag zal dus worden beantwoord met behulp van de volgende deelvragen:

Hoe draagt de informatiestructuur van AN INCONVENIENT TRUTH bij aan de constructie van argumenten?

Hoe dragen filmische stijlelementen in AN INCONVENIENT TRUTH bij aan de constructie van argumenten?

Welke rol speelt Al Gore in de constructie van argumenten binnen AN INCONVENIENT TRUTH?

Om deze vragen te beantwoorden zal ik ten eerste een duidelijk afgebakend theoretisch kader opstellen. Hierin zullen de theorieën van Nichols die van belang zijn over documentaire en retoriek uiteengezet worden. Waar nodig zal ik deze aanvullen met materiaal van andere theoretici. Dit theoretisch kader zal de basis vormen voor de ontwikkeling van een analysemodel, waarmee AN INCONVENIENT TRUTH geanalyseerd kan worden. Uitvoering van deze analyse moet antwoord geven op

---

³ Verkruijsse, P.J. et. al. 2002. Letterkundig Lexicon voor de neerlandistiek. DBNL. Datum onbekend. http://www.dbnl.org/tekst/bork001lett01_01/bork001lett01_01_0019.php#R081

de hierboven gestelde onderzoeksvragen en duidelijk beeld vormen van de retorische elementen binnen de documentaire.

2. Documentaire en retoriek

Dit onderzoek zal zijn gebaseerd op het boek *Introduction to Documentary, Second Edition* van Bill Nichols, vooraanstaand theoreticus op het gebied van documentaire en retorica. De keuze voor de theorie van Nichols is voor de hand liggend aangezien hij, in vergelijking met andere theoretici, zich het meest focust op retorica binnen documentaire. De theorieën van Nichols zullen worden ondersteund door werken van Carl Plantinga, professor film- en mediastudies, en mediahistoricus Willem Hesling. De theorieën van Plantinga, Hesling en Nichols overlappen grotendeels met betrekking tot retorica en documentaire, echter met kleine variaties die voor dit onderzoek van belang zijn.

2.1 Voice

In het boek *Introduction to Documentary* van Bill Nichols wordt beschreven hoe elke documentaire zijn eigen *voice* heeft. De *voice* is het resultaat van alle keuzes die een documentairemaker maakt, in de productie van zijn werk en dus de representatie van de werkelijkheid:

It is a voice that issues from the entirety of each film's audio-visual presence: the selection of shots, the framing of the subjects, the juxtaposition of scenes, the mixing of sounds, the use of titles and inter-titles – from all the techniques by which a filmmaker speaks from a distinctive perspective on a given subject and seeks to persuade viewers to adopt this perspective as their own.⁸

Hierboven beschrijft Nichols verschillende elementen waarmee een filmmaker zijn kijkers kan proberen te overtuigen van zijn standpunt. Het specifieke perspectief waaruit dit gebeurt, vormt de representatie van informatie binnen de documentaire, ofwel zijn *voice*.

Het feit dat de documentaire de werkelijkheid presenteert op basis van deze keuzes, maakt het een representatie, of 'model van de werkelijkheid' zoals Plantinga dit noemt in zijn boek *Rhetoric and Representation in Nonfiction Film*. Dit omdat de maker keuzes maakt, die de informatie audiovisuele vorm geven.⁹ Plantinga introduceert eveneens de term *voice*:

Every non-fiction film presents its projected world from a perspective (or perspectives), in relation to a tone and attitude. The word I use to describe this is 'voice'.¹⁰

---

⁸ Nichols, Bill. *Introduction to Documentary, Second Edition*. (Bloomington & Indianapolis: Indiana University Press, 2010), 4-5.

⁹ Plantinga, Carl. *Rhetoric and Representation in Nonfiction Film*. (Cambridge: Cambridge University Press, 1997), 84.

¹⁰ Plantinga, Carl. *Rhetoric and Representation in Nonfiction Film*. (Cambridge: Cambridge University Press, 1997), 99.

Ook al beweert Plantinga dat zijn opvatting van *voice* dichtbij die van Nichols ligt, lijkt deze een stuk specifiek en meer gericht op geest en attitude. De meer omvattende term die Plantinga gebruikt, is de *discourse* van een film:

A film's discourse is its purposive organization of sounds and images, the mechanism by which it projects its model of the world and through that performs diverse other actions. [...] The discourse is the means by which the projected world or story events are communicated; its principle strategies, at the most abstract level, are selection order, emphasis, and voice.¹¹

Discourse omvat volgens Plantinga dus alle bewuste keuzes die een filmmaker maakt om zijn tekst of zijn model van de wereld te communiceren. Nichols schrijft niet over het feit dat deze factoren altijd bewuste keuzes zijn. Echter, Nichols' *voice* en Plantinga's *discourse* komen nagenoeg overeen. Omdat niet te achterhalen is welke keuzes bewust of onbewust zijn gemaakt, zal binnen dit onderzoek naar AN INCONVENIENT TRUTH hier geen onderscheid tussen worden gemaakt.

De *voice* van AN INCONVENIENT TRUTH construeert dus het standpunt dat de documentaire tracht te maken en over te brengen. Volgens Nichols is deze *voice* onder te verdelen in vijf *departements*, of categorieën, namelijk: *invention*, *arrangement*, *style*, *memory* en *delivery*. Deze categorieën zijn afkomstig uit de klassieke retorica, maar zijn door Nichols opnieuw gedefinieerd voor de toepassing op film. In de volgende paragrafen zal ik deze categorieën uiteenzetten.

2.2 Invention

Invention wordt door Nichols beschreven als de manier waarop bewijs tot stand komt. Hierin maakt hij onderscheid tussen artistieke en niet-artistieke bewijzen. De laatste van de twee is wat men daadwerkelijk verstaat onder de term 'bewijs'. Het gaat hier om bewijzen die aantoonbaar zijn door middel van feiten en dus buiten kijf staan, zoals foto's, archiefmateriaal of fysiek bewijs zoals DNA-sporen. Volgens Nichols liggen deze bewijzen buiten de macht van de spreker of filmmaker om uit te vinden of te creëren. Echter, deze liggen wel binnen zijn macht om te evalueren of te interpreteren.¹² Dit wil zeggen dat deze bewijzen niet op zichzelf staan, maar door interpretatie verbogen kunnen worden naar de wil van de spreker of filmmaker. Deze bewijzen krijgen dus inhoud door de context waarin deze gebruikt worden.

Artistieke bewijsvoering betreft de andere kant van *invention*. Deze bewijzen zijn altijd een interpretatie die zo zijn ingezet dat de spreker overtuigender lijkt: "*These proofs rely on the techniques used to generate the 'impression' of conclusiveness or proof*"¹³. Nichols zijn theoretisering van

---

¹¹ Plantinga, Carl. *Rhetoric and Representation in Nonfiction Film*. (Cambridge: Cambridge University Press, 1997), 85.

¹² Nichols, Bill. *Introduction to Documentary, Second Edition*. (Bloomington & Indianapolis: Indiana University Press, 2010), 78.

¹³ Nichols, Bill. *Introduction to Documentary, Second Edition*. (Bloomington & Indianapolis: Indiana University Press, 2010), 78.

artistieke waarheden vind zijn oorsprong in de klassieke retorica van Aristoteles. Deze stelt dat argumenten hun overtuigingskracht vinden door elementen van: *ethos*, inspelen op ethiek, waardoor de geloofwaardigheid van de spreker van belang is; *pathos*, inspelen op de emoties van het publiek; en *logos*, inspelen op de logica door (gevoel van) bewijs te leveren.

Ethische argumenten bestaan hoofdzakelijk uit de constructie van bewijs door te beroepen op de geloofwaardigheid van de spreker of filmmaker. Deze maakt hierin duidelijk dat hij of zij de kennis en de autoriteit heeft om iets over dit onderwerp te zeggen en dat dit dus voor waar aangenomen mag worden. Een voorbeeld hiervan is een reporter die voor het Witte Huis staat. Deze krijgt door op locatie te zijn de autoriteit om iets te zeggen over de Amerikaanse politieke situatie. Ondanks dat dit niets toevoegt aan de informatie die de reporter overbrengt, zorgt dit wel voor artistieke constructie van bewijs.

Pathetische argumenten worden geconstrueerd op basis van de emoties van het publiek. Door middel van het uitlokken van bijvoorbeeld verdriet, blijdschap of woede, kan de kijker sneller overtuigd worden van het standpunt dat de filmmaker probeert over te brengen. Als voorbeeld kan een filmmaker, door middel van beelden van huilende mensen bij een ramp, een emotionele verbintenis met de tekst uitlokken. Deze verbintenis kan het argument over de ernst van de ramp kracht bijzetten en dus op artistieke manier bewijzen.

Logische argumenten leggen in tegenstelling tot de voorgaande vormen van argumentatie nadruk op het gevoel van logica van het publiek. Door bewijsvoering logisch voor te doen laten komen, zal het publiek deze eerder accepteren. Hierin is van belang dat een standpunt logische verbanden kent en ordelijk geconstrueerd wordt. Het presenteren van wetenschappelijke data is hier een goed voorbeeld van. Data die uit betrouwbare bron komen, kunnen een argument versterken. Door het leveren van bewijs in de vorm van data, lijkt een argument gebaseerd op de waarheid. Echter, er kan altijd sprake zijn van het leggen van een niet-aanwezige relatie of het partieel achterhouden van data.

Deze vormen van constructie van bewijs zijn van groot belang tijdens het analyseren van een retorische tekst. Het gebruiken van alle drie deze vormen zorgt voor een sterk retorische boodschap, die door het publiek geaccepteerd kan worden. Door het identificeren van *ethos*, *pathos* en *logos* in AN INCONVENIENT TRUTH, kan worden achterhaalt op welke manier constructie van bewijs plaatsvindt.

2.3 Arrangement

Volgens Nichols zijn er tal van manieren om een retorische tekst op te bouwen, echter er zijn twee eigenschappen die vaak terug komen in retorische teksten. Ten eerste zal het omvatten van voor- en tegenargumenten zorgen voor een sterke neiging tot het zien van een zwart-witrelatie. Dit wil zeggen dat er maar één antwoord de juiste kan zijn om zo het argument van de spreker te benadrukken. Ten tweede bestaan sterk retorische documentaires uit een grote afwisseling van beroepen op feiten of

emotie.¹⁴ Krachtige retoriek maakt dus gebruik van zowel voor- als tegenargumenten, om zo een sterk gevoel te geven van wat de 'juiste' denkwijze is. Afwisseling van de verschillende bewijsvoeringen, zoals besproken onder *invention*, zorgen ook voor meer overtuigingskracht.

Plantinga schrijft ook groot belang toe aan de volgorde van informatieverstrekking in een documentaire. Hij noemt dit de *informatiestructuur*. Informatie kan in chronologisch of in causaal verband worden gepresenteerd, maar ook juist andersom (eerst gevolg, dan oorzaak). Plantinga zegt over de structurering van informatie het volgende:

Through the ordering of categorical, rhetorical and/or narrative information, the discourse gives primacy to particular data, less importance to some, and ignores other data all together.¹⁵

Plantinga benadrukt hier hoe de informatiestructuur invloed heeft op de uiting en het belang van bepaalde informatie en andersom. Door bepaalde data op deze manier meer naar voren te laten komen dan andere, wordt de retorische kracht van de tekst beïnvloed. Deconstructie van deze structuren zijn van belang in een analyse van een retorisch stuk. Dit, omdat ze op geheel eigen wijze bewijs kunnen construeren of andere constructies van bewijs kunnen ondersteunen.

2.4 Style

De stijl die de filmmaker aanhoudt, wordt beschreven door Nichols als retorisch middel. De filmmaker controleert hiermee wat er in beeld staat, wat juist niet, hoe lang, en vanuit welk perspectief:

Elements of style such as choice of camera angle, composition and editing give the filmmaker the tools with which to speak to his or her audience, not in a purely factual, didactic way, but in an expressive, rhetorically, or poetically powerful way¹⁶

Met stijlelementen kan de filmmaker de overdracht van het verhaal beïnvloeden. Het ontleden van stijlelementen zorgt voor een zicht op de keuzes die de filmmaker heeft gemaakt om zijn argument zoals gewenst op het publiek over te laten komen. De belangrijkste stijlelementen zullen in deze analyse worden besproken. Volgens Nichols zijn deze stijlelementen bij elke mediawetenschapper bekend en komen deze uit standaard filmhandboeken naar voren. Uit het bekende handboek *Film Art: An Introduction* van Bordwell en Thompson is af te leiden dat het shot (bestaande uit mise-en-scène, en cinematografie), de montage en het geluid de belangrijkste stilistische elementen zijn, aangezien

---

¹⁴ Nichols, Bill. *Introduction to Documentary, Second Edition*. (Bloomington & Indianapolis: Indiana University Press, 2010), 86-88.

¹⁵ Plantinga, Carl. *Rhetoric and Representation in Nonfiction Film*. (Cambridge: Cambridge University Press, 1997), 89

¹⁶ Nichols, Bill. *Introduction to Documentary, Second Edition*. (Bloomington & Indianapolis: Indiana University Press, 2010), 89.

dit de verschillende hoofdstukken onder het thema *Film Style* zijn¹⁷. Deze elementen zullen dan ook de basis voor de analyse naar *style* vormen in dit onderzoek.

2.5 Memory

De vierde categorie die Nichols introduceert is *memory*. Willem Hesling maakt eveneens gebruik van deze categorie in zijn boek *Retoriek van de Film*. Echter, volgens Hesling lenen alleen de eerste drie (*invention, arrangement* en *style*) categorieën zich voor toepassing op documentaires.¹⁸ *Memory* gaat namelijk over hoe de spreker zijn tekst uit zijn hoofd kent. Dit is natuurlijk zeker van belang als het gaat om een face-to-face oratie, maar niet als deze een opgenomen en gemonteerd stuk betreft. Hierdoor is in AN INCONVENIENT TRUTH niet te analyseren hoe Al Gore zijn verhaal onthoudt. Deze categorie zal dan ook buiten beschouwing gelaten worden.

2.6 Delivery

De laatste categorie wordt door Hesling dus ook irrelevant geacht. *Delivery* gaat namelijk over hoe een spreker zijn lichaam en omgeving gebruikt om zijn verhaal te doen. Aangezien documentaire zich niet in deze vorm van face-to-face oratie past, zou deze categorie niet relevant zijn. Echter, AN INCONVENIENT TRUTH betreft grotendeels een opgenomen versie van een face-to-face presentatie, namelijk die van Al Gore naar zijn publiek in de zaal. Dit wil zeggen dat deze documentaire zich in het spanningsveld tussen de theoretisering van face-to-face oratie, zoals in de klassieke retorica, en documentaire, zoals ondersteund door Nichols en Hesling, bevindt. Hierdoor is de categorie *delivery* wél toepasselijk op AN INCONVENIENT TRUTH.

Tijdens een presentatie is behalve *wat* er gezegd wordt, ook van belang *hoe* iets gezegd wordt. Non-verbale communicatie in manieren van expressie en houding van de spreker zijn voor Nichols van groot belang. Echter, er moet hier voorzichtig omgegaan worden met de transformatie van de klassiek retorische theoretisering naar deze van documentaire. Nichols ziet *delivery* terugkomen in bijvoorbeeld interviews, waarin de spreker in beeld komt, om zo toch de klassieke benadering enigszins toe te kunnen passen. Met betrekking op AN INCONVENIENT TRUTH kan de theoretisering veel dichterbij de klassieke benadering blijven, omdat deze documentaire grotendeels een *face-to-face* oratie betreft. In deze laatste categorie zal in de analyse dan ook uitgegaan worden van Nichols' onvervormde interpretatie van de klassieke benadering van *delivery*, namelijk de manier waarop iets gezegd wordt zonder te vertrouwen op woorden.¹⁹

---

¹⁷ Bordwell, David & Kristin Thompson. *Film Art: An Introduction, Tenth Edition*. (New York: McGraw-Hill, 2013).

¹⁸ Hesling, Willem. *Retoriek van de film*. (Nijmegen: SUN, 1991), 232 – 233.

¹⁹ Nichols, Bill. *Introduction to Documentary, Second Edition*. (Bloomington & Indianapolis: Indiana University Press, 2010), 92.

3. Methode

Voordat de retorische analyse, gebaseerd op de theorie van Nichols, gedaan kan worden, moeten eerst belangrijke voorbereidende stappen worden genomen. De synopsis van AN INCONVENIENT TRUTH zal als eerste uiteengezet worden om de lezer bekend te maken met de film en de context van de analyse. In de volgende stap zal de documentaire worden geanalyseerd op basis van een sequentieanalyse. Deze sequentieanalyse zal bestaan uit een overzicht van de gehele documentaire, onderverdeeld in sequenties (samenhangende achtereenvolgende scènes), met hierbij een kort overzicht van het narratief en kenmerken van de sequenties.

3.1 Retorische analyse: het analysemodel

Als eerste zullen de retorische strategieën geanalyseerd worden op basis van de categorieën van Nichols. De eerste categorie die zal worden onderzocht, is *arrangement*. Hier wordt gekeken naar de volledige documentaire op basis van de sequentieanalyse. Uit deze analyse zal de *informatiestructuur*, zoals Plantinga die beschrijft, naar voren komen. Door middel van deze informatiestructuur zal ik elementen onderscheiden die volgens de theorie van Nichols kenmerkend retorisch worden ingezet. Hierbij zal de focus liggen op welke opbouw verschillende argumenten hebben en welke implicaties dit heeft voor de presentatie van het onderwerp en van Al Gore zelf.

Vervolgens zal *style* onderwerp van analyse zijn. Ik zal hier kijken naar de verschillende filmische stijlelementen die retorisch ingezet worden. Zoals hierboven besproken zullen deze stijlelementen bestaan uit: het shot, de montage en het geluid. Het shot zal worden onderverdeeld in cameravoering en mise-en-scène. Uit deze analyse zal voornamelijk duidelijk worden op welke manier bepaalde argumenten worden versterkt door de stijlelementen. Deze categorie zal inhoudelijk minder naar voren brengen dan de anderen, aangezien het grootste deel van de documentaire de presentatie van Gore betreft. Hierin spelen filmische elementen een veel kleinere rol dan in een klassieke documentaire.

Als laatste zal de categorie *delivery* benadrukt worden. Tijdens deze analyse zijn vooral de retorische strategieën die worden geuit door het lichaam van de spreker, van belang. Deze analyse moet een duidelijk beeld geven van de retorische strategieën die Al Gore als persoon inzet om zijn boodschap overtuigender over te brengen. Hier zal ik vooral letten op uiting van emoties en lichaamsgebruik. De analyse van *delivery* zal vooral gefocust zijn op de delen van de documentaire die face-to-face oratie betreffen, aangezien deze theorie alleen hier toepasselijk is volgens de gecombineerde theorieën van Nichols en Hesling.

Deze analyses zullen worden beschreven in de termen van Nichols' *invention*. Binnen elke categorie zal de totstandkoming van de verschillende bewijzen tot de artistieke of niet-artistieke bewijzen worden gerekend. Vervolgens zal de theorie van Nichols worden toegepast om te beoordelen

of er sprake is van ethische, emotionele of logische bewijsvoering en wat deze impliceren.

Omdat er in dit onderzoek niet genoeg ruimte is om alle retorische strategieën in de documentaire te belichten, zal ik alleen de meest belangrijke deconstrueren. Dit betekent dat voorbeelden worden uitgelicht en aan de hand van deze voorbeelden conclusies worden getrokken. Hierdoor zal een duidelijk beeld ontstaan van de retorische elementen die de argumenten binnen de documentaire construeren.

4. Analyse

4.1 Synopsis van AN INCONVENIENT TRUTH

AN INCONVENIENT TRUTH bestaat grotendeels uit een slideshow-presentatie die Al Gore op verschillende plaatsen over de hele wereld gegeven heeft. In deze presentatie probeert hij zijn publiek ervan te overtuigen dat het broeikaseffect een groot probleem is dat door de mens wordt veroorzaakt. Zijn presentatie is gebaseerd op verschillende data afkomstig uit wetenschappelijke onderzoeken, eigen anekdotes en voorbeelden van natuurverschijnselen en rampen, die te wijten zouden zijn aan het broeikaseffect. Beelden van de presentatie worden afgewisseld door geschoten beelden van Gore en archiefmateriaal om het verhaal te complementeren. Het doel van zijn presentatie is bewustzijn te creëren van dit wereldwijde probleem en het publiek te activeren om hiertegen actie te ondernemen.

4.2 Arrangement

Introductie

De documentaire begint met beelden van een rustig kabbelend beekje en Gore die met een voice-over hier commentaar op geeft. Een gevoel van rust en vrede wordt hier opgeroepen en dat wordt gerelateerd aan de schoonheid van de natuur. Deze sequentie functioneert als introductie van het belang en de emotionele waarde van de natuur.

Vervolgens wordt Al Gore geïntroduceerd door hem te laten zien in beelden waarin hij presentaties geeft over de hele wereld. Zijn publiek wordt hierin vooral applaudisserend en lachend laten zien. Deze beelden impliceren dat Al Gore een belangrijk en gerespecteerd man is.

Hierna wordt het probleem, de opwarming van de aarde, geïntroduceerd door middel van beelden van fabrieken die rook uitspuwen, gletsjers die instorten, en natuurrampen die zich voltrekken. Deze driedelige introductie zet de onderwerpen uiteen die van belang zijn voor de rest van de documentaire, namelijk: behoud van de natuur, Al Gore zelf en het broeikaseffect.

De catastrofale toekomst

Al vrij vroeg wordt de uitleg van de werking van het broeikaseffect gegeven (sequentie 6). Dit onderstreept dat de oorzaak van het broeikaseffect niet het onderwerp van de documentaire is, maar juist veronderstelt wordt als algemene kennis. Hierna wordt duidelijk gemaakt dat het juist zal gaan

over wat de oplossing van het broeikas effect is.

In de eerste helft van de documentaire krijgt het fenomeen, opwarming van de aarde door CO₂-uitstoot, en zijn gevolgen voornamelijk de aandacht. Hierdoor krijgt het probleem inhoud en wordt de basis tot activatie van het publiek gelegd. Al Gore wordt hierin neergezet als de persoon die deze activatie tot stand zal laten komen, hij is namelijk de man met de oplossingen.

Eenmaal nadat deze basis is gelegd, zien we dat een doemscenario wordt gepresenteerd (sequentie 22). Dit doemscenario, de mogelijkheid tot het inluiden van een nieuwe ijstijd en dus het einde van de menselijke beschaving, wordt gebruikt om angst in te boezemen bij de kijker. Dit is een emotionele, ofwel pathetische constructie van bewijs.

Vervolgens worden er gevolgen gepresenteerd die wél al in werking zijn getreden. Dit stuk representeert een logische constructie van bewijs, aangezien deze gevolgen daadwerkelijk aangetoond zijn. Hierna volgt opnieuw een doemscenario, namelijk een extreme stijging van de zeespiegel (sequentie 27). Hier wordt weer op emotionele wijze bewijs geconstrueerd. Opvallend is dat na beide doemscenario's activatie van het publiek volgt, echter dit is een duidelijke keuze van Al Gore. Nog vol met emotie wordt het publiek aangespoord om deze vreselijke scenario's te voorkomen.

Waar ligt de fout?

Om duidelijk te maken hoe het probleem opgelost moet worden, zet Gore de verschillende oorzaken van het verhoogde CO₂-niveau in de atmosfeer uiteen. Hij stelt dat er drie manieren zijn waarop de mens in conflict is met zijn eigen planeet (sequentie 29).

Als eerste noemt hij de snel stijgende wereldpopulatie en de hieruit volgende uitputting van grondstoffen. Het tweede punt dat Gore aanhaalt, is het feit dat men geniet van technologische vooruitgang, maar zijn gewoontes er niet op heeft aangepast. De nieuwe technologieën worden dus niet verantwoord gebruikt. Het derde punt dat Gore noemt, is dat men zelf weigert om verantwoordelijkheid te nemen voor het probleem. Deze drie punten zijn zo achter elkaar opgebouwd dat het van een globaal probleem naar een persoonlijkere benadering van het publiek leidt. Dit is een logische argumentatie die op emotionele wijze wordt ondersteund. Op deze manier probeert Gore het publiek ervan bewust te maken dat elk individu verantwoordelijk is voor zijn eigen CO₂-uitstoot. Gore maakt hier duidelijk gebruik van zijn autoriteit door het publiek hiermee een standje te geven. Metaforisch zou men kunnen zeggen dat het publiek als naïef kind en Gore als wijze vader wordt geportretteerd.

Misvattingen over het probleem

Na de verplaatsing van de verantwoordelijkheid voor het probleem naar het publiek, wijdt Gore uit over drie misvattingen over de opwarming van de aarde (sequentie 33). Deze misvattingen zorgen ervoor dat men het probleem niet hoog, of zelfs helemaal niet opneemt.

De eerste, stelt Gore, is dat er geen wetenschappelijke consensus heerst over het probleem. Het zou binnen de wetenschap niet eenduidig zijn dat het broeikaseffect door de mens veroorzaakt wordt of überhaupt bestaat. Dit ontkracht Gore door te laten zien dat het niet de wetenschappelijke artikelen zijn die twijfel veroorzaken, maar juist de artikelen afkomstig van de populaire pers.

De tweede misvatting die Gore aankaart, is de gedachte dat men moet kiezen tussen de economie of het milieu. Echter, Gore stelt dat dit helemaal geen keuze kan zijn, omdat niet kiezen voor het milieu het einde van de planeet zou betekenen. Gore stelt zelfs dat kiezen voor het milieu een betere economie oplevert. Hij illustreert dit door te laten zien dat milieuvriendelijke auto's een veel beter marktaandeel hebben, dan auto's die erg slecht zijn voor het milieu.

De laatste misvatting betreft de gedachte dat het probleem te groot zou zijn om aan te pakken. Gore illustreert dat dit niet het geval is door te laten zien hoe een grote hoeveelheid 'kleine' aanpassingen een heel groot verschil maken. Vervolgens spreekt hij het publiek aan op hun trots. Met een patriottische speech streelt hij het hart van zijn publiek en wakkert hun enthousiasme aan.

Opnieuw zien we hier een opbouw van logische argumentatie die uiteindelijk ondersteund wordt door emotionele argumentatie. Hiermee wordt eerst het publiek overtuigd dat het probleem bestreden moet worden en vervolgens geactiveerd om dit daadwerkelijk te doen.

Slotpleidooi

In de slotsequentie zien we een plaatje van de aarde, vervolgens van een sterrenstelsel en hierna een plaatje van lage resolutie, waarin de ene lichte pixel de aarde voorstelt (sequentie 40). Gore stelt dat in deze pixel alles gebeurt: alle menselijke geschiedenis en alle vooruitgang. "It is our only home. And that is at stake" zegt hij hierbij. Gore benadrukt dat onze toekomst en onze mogelijkheid om te leven op deze aarde op het spel staat. Hij voegt hier aan toe dat dit een morele kwestie is en dat het onze tijd is om deze kwestie aan te pakken en onze toekomst te waarborgen.

Het beeld keert hierna terug naar het kabbelende beekje van de openingssequentie. Gore's voice-over zegt hierbij dat toekomstige generaties zullen denken: "Wat dachten onze ouders? Waarom opende ze hun ogen niet toen ze de kans hadden? We moeten naar die vraag luisteren en wel nu."

Dit slotpleidooi vormt door zijn melancholische lading een afsluitend emotioneel argument. Gore probeert hiermee een gevoel van spijt en bereidheid tot actie uit te lokken. Hierna wordt de aftiteling ingeluid, die gevuld is met praktische tips hoe men zijn persoonlijke CO₂-uitstoot kan verminderen en hoe men bewustzijn over het probleem in zijn directe omgeving kan verspreiden. Deze tips zijn strategisch ingezet om de mensen die overtuigd zijn van de boodschap hier ook daadwerkelijk naar te laten handelen.

Al Gore, Messiah

Door de gehele documentaire heen worden korte fragmenten van Gore laten zien. Hierin verteld hij anekdotes over zijn leven. Binnen deze fragmenten komen verschillende onderwerpen aan bod:

- Gore's politieke strijd in het verleden met betrekking tot het broeikaseffect (sequentie 11)
- Een zwaar ongeluk van Gore zijn zoon (sequentie 12)
- De presidentsverkiezingen in 2000, waarin Gore verloor van G.W. Bush (sequentie 17)
- De boerderij waar Gore is opgegroeid (sequentie 19)
- Gore's politieke strijd van nu met betrekking tot het broeikaseffect (sequentie 23)
- Gore's relatie met klimatologen in China (sequentie 28)
- Het verlies van Gore zijn zus aan longkanker (sequentie 32)

Zoals hierboven te zien is, zijn deze onderwerpen van heel verschillende strekkingen, maar leidt elk van deze sequenties naar een argument die betrekking heeft op de autoriteit van Gore. Deze sequenties kunnen elk gezien worden als ethische argumenten. Op deze manier wordt via deze anekdotes een beeld van Gore geschapen. Dit beeld brengt Gore naar voren als wijs en respectabel man en de oplosser van het grote probleem. Doordat deze sequenties verspreid over de documentaire terugkomen, wordt het publiek er steeds aan herinnerd waarom ze moeten luisteren naar Gore, de Messiah.

4.4 Style

Er is een flinke variatie in stijlelementen op te merken in de documentaire. Dit heeft er alles mee te maken dat de documentaire uit verschillende soorten beeldmateriaal bestaat. Het is een samenspel van beelden van de presentatie, archiefbeelden en overig opgenomen beeldmateriaal. Deze beelden zijn dusdanig gemonteerd dat het verhaal zo goed mogelijk ondersteund wordt en het argument zo sterk mogelijk wordt neergezet.

Het geluid speelt hier ook een belangrijke factor. Waar nodig speelt het geluid in op de emoties van het publiek om een argument kracht bij te zetten. Hieronder zullen de stijlelementen, die retorisch worden ingezet, aan de hand van voorbeelden worden uiteengezet.

Shot

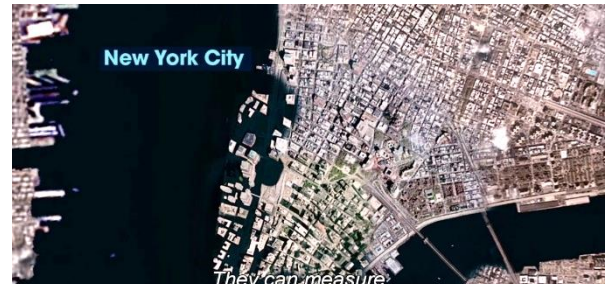
Door middel van de keuze hoe een shot gepresenteerd wordt, kan een filmmaker informatie of gevoelens toevoegen aan de film. Dit blijkt ook in AN INCONVENIENT TRUTH. Een bekende techniek die vaak toegepast wordt, is het gebruiken van zoom of PAN (rechtlijnige beweging van de camera) op stilstaande beelden. De zoomfunctie wordt toegepast in de documentaire als versterking voor emotioneel bewijs. Bijvoorbeeld in het doemscenario, waarin een drastische stijging van de zeespiegel delen van het land overspoelt, wordt tijdens de animatie van het stijgende water langzaam

uitgezoomd. Deze zoom benadrukt hoe groot de omvang van deze ramp zou zijn, en ondersteunt het emotionele argument. Dit voorbeeld is weergegeven in *Afbeelding 2* en *Afbeelding 3*.

Afbeelding 2: Overstroming ingezoomd (1:00:45)

Afbeelding 2: Overstroming uitgezoomd (1:00:53)

De shotkeuze kan ook autoriteit benadrukken. Dit wordt gedaan door Al Gore, tijdens het geven van zijn presentatie, te filmen van een lager punt, waardoor hij groter lijkt. Deze shotkeuze suggereert een sterk en belangrijk figuur. Deze expressie van autoriteit is van groot belang om de geloofwaardigheid van zijn presentatie te waarborgen.

Behalve binnen de cinematografie is ook in de mise-en-scène goed te merken dat deze documentaire niet alleen over het broeikas-effect, maar ook over Al Gore zelf gaat. Veel shots van de presentatie laten Gore zien die voor het projectiescherm staat. Dit zorgt niet voor een betere informatie overdracht, maar wel voor de bouw van autoriteit van het karakter van Al Gore. Tijdens de scènes die buiten de presentatie gefilmd zijn, komt dit ook opvallend terug. We zien erg veel shots die benadrukken dat Gore aan het werk is aan zijn presentatie of onderweg is naar 'belangrijke' besprekingen. Enkele voorbeelden zijn te zien in *Afbeelding 4*.

Afbeelding 3: Shots van Al Gore (v.l.n.r. 1e rij: Sequenties 3, 7 en 16; 2e rij: Sequenties 23, 28 en 34)

Deze shots benadrukken heel duidelijk het belang van Al Gore en het belang van zijn presentatie en vormt dus een argument van ethiek, die Gore als een belangrijke man neerzet.

Montage

De montage is deels ondervangen in de analyse naar *arrangement*, aangezien daar de volgorde tussen verschillende scènes is behandeld. Het volgende deel zal dus voornamelijk de overgangen tussen shots

betreffen.

In AN INCONVENIENT TRUTH wordt vrijwel alleen maar gebruik gemaakt van harde cuts tussen de shots. Deze montage zorgt ervoor dat de documentaire vlug en vloeiend verloopt, dat verschillende scènes naadloos op elkaar aansluiten en dat er één lopend verhaal verteld wordt. Deze technieken blijken vooral uit scènes die qua basis erg van elkaar verschillen, bijvoorbeeld de overgang van een scène bestaande uit archiefbeelden die overloopt in een scène van de presentatie. Hierbij lopen de geluiden of de muziek van het eind van de eerste scène een stukje door in de volgende scène. Door deze techniek kan het idee van een lopend verhaal worden gecreëerd, ook al gaat de vervolgsceën direct in op een heel ander onderwerp. Door deze montage worden verschillende argumenten aan elkaar verbonden. Hierdoor krijgen de verschillende ethische, emotionele en logische constructies van bewijs een onderlinge relatie waardoor ze elkaar versterken.

Geluid

De toevoeging van geluid en muziekstukken in AN INCONVENIENT TRUTH worden ingezet om retorische strategieën te versterken. Tijdens de presentatie wordt nauwelijks gebruik gemaakt van muziek. Dit kan gezien worden als een strategische keuze, omdat dit de indruk wekt van een eerlijk, niet-gemanipuleerd beeld van de feiten die worden gepresenteerd, zodat deze logisch bewijs vormen. Echter, tijdens momenten waar juist wordt ingespeeld op emotie of ethiek, wordt er wel gebruik gemaakt van achtergrondmuziek om emotie of autoriteit te versterken. Een voorbeeld hiervan is tijdens het doemscenario. Hierin worden steden en landen opgeslokt door de zeeën en oceanen onder begeleiding van zachte, dramatische muziek. Deze muziek draagt bij aan de realisatie van de ernst van de gepresenteerde situatie.

4.5 Delivery

De *delivery*, of manier van overdragen van informatie, is een belangrijk element in deze documentaire. Dit is grotendeels te wijten aan het feit dat de documentaire grotendeels een opgenomen versie van een presentatie betreft. Hierin is de spreker, Al Gore, veel in beeld en kan hij zijn lichaam als instrument voor de informatieoverdracht gebruiken. Dit doet Gore zeer effectief. Zoals algemeen bekend is presenteren terwijl men compleet stilstaat niet een goede manier om informatie over te brengen. Dit doet Gore dan ook niet. Hij maakt gebruik van zijn hele lichaam en attributen om hem heen. Dit zorgt voor een dynamische presentatie en werkt ondersteunend voor het verhaal.

De meest simpele vorm die men direct kan herkennen, is het gebruik van zijn handen. Gore gebruikt zijn handen veelal om informatie duidelijker over te laten komen. Gore gebruikt bijvoorbeeld een hand om aan te geven over welk deel van een grafiek hij spreekt, zoals te zien in *Afbeelding 5*. Ook gebruikt hij zijn handen om nadruk op informatie te leggen. Een voorbeeld hiervan is te zien in

Afbeelding 6, waar Gore zijn hand van beneden naar boven beweegt om nadruk op een stijgende temperatuur te leggen.

Afbeelding 5: Al Gore wijzend naar grafiek (21:08)

Afbeelding 6: Handgebaar voor nadruk (22:11)

Behalve zijn handen maakt Gore ook veel gebruik van zijn gezicht. Op momenten dat hij emotie bij het publiek uitlokt komt dit vooral tot zijn recht. Gore maakt op strategische wijze een serieus of angstig gezicht als hij spreekt over verschrikkelijke gevolgen, die het broeikaseffect met zich meebrengt. Door eerst zelf deze emotie aan te nemen, hoopt hij dat het publiek hier sneller in meegaat. Een goed voorbeeld hiervan doet zich voor tijdens het doemscenario. Hierin brengt Gore de vliegtuigramp van 11 september 2001 naar voren. Hierbij pauzeert hij een moment en legt hij zijn hand over zijn mond. Gore doet hiermee een duidelijke uiting van pijn en verdriet, alsof hij tranen moet wegslikken. Dit is te zien in *Afbeelding 7*. Hiermee benadrukt hij de emotie die hij op het publiek wil projecteren.

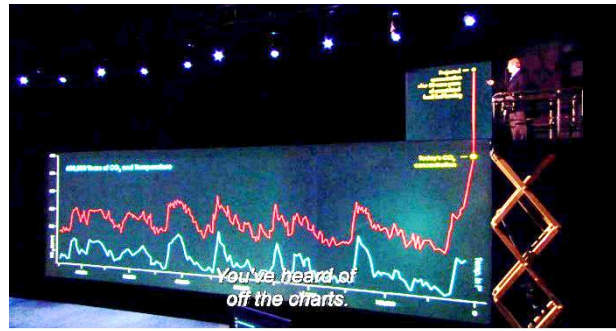
Afbeelding 7: Al Gore lijkt emotioneel (1:00:35)

Behalve van zijn eigen lichaam, maakt Gore ook gebruik van zijn omgeving. Uiteraard zijn de schermen waarmee hij zijn presentatie geeft, een groot hulpmiddel. Maar ook objecten hieromheen maken deel uit van de constructie van zijn argument. Een voorbeeld hiervan vindt plaats terwijl Gore met een grafiek de stijging van het CO₂-niveau in onze atmosfeer demonstreert. Deze grafiek stijgt enorm snel en tot grote hoogte. Om aan te geven hoe hoog, stapt Gore op een schaarlift die vlak naast het podium is gesitueerd. Met deze schaarlift gaat hij omhoog tot hij zijn hand bij het huidige CO₂-niveau kan plaatsen. Vervolgens maakt hij een projectie van hoe de situatie over 50 jaar zal zijn. De grafiek zet opnieuw een stijging in, evenals de schaarlift. De grafiek gaat zover omhoog dat hij niet

meer op het scherm past. Hier wordt vervolgens een van de coulissen boven het scherm voor omhoog gedaan, zodat de grafiek zijn stijgende lijn kan vervolgen. Dit is te zien in *Afbeelding 8 en Afbeelding 9*.

Afbeelding 8: Gore op schaarlift (23:15)

Afbeelding 9: Gore op schaarlift (23:51)

Uiteraard voegt het apparaat geen informatie toe over het CO₂-niveau. Echter, er wordt hierdoor op emotionele basis, namelijk door gebruik van humor, aangetoond hoe hoog het CO₂-niveau daadwerkelijk is. Dit is opnieuw een strategie om het karakter van Gore te construeren als een slimme, belangrijke, maar ook grappige man.

5. Conclusie: Gore of het Broeikaseffect

AN INCONVENIENT TRUTH blijkt een documentaire met twee gezichten. Het ene is het gezicht van een wereldgroot probleem dat eventueel catastrofaal kan zijn voor de hele mensheid, en het tweede is het gezicht van Al Gore.

Uit de *arrangement* van de documentaire blijkt dat Gore zijn presentatie is ingericht binnen een bepaald profiel. Uiteraard wordt het publiek in de introductie bekend gemaakt met Al Gore en het probleem van het broeikaseffect. Hierna komt Gore zijn strategie naar voren.

Gore maakt door de hele documentaire gebruik van een eenduidige constructie van bewijs. Deze bestaat uit het opzetten van een logisch argument en deze vervolgens een emotionele lading te geven. Dit zien we herhaaldelijk terugkomen. In zijn presentatie van de ernstige gevolgen die het broeikaseffect kent, en catastrofale toekomst die hij etaleert laat hij duidelijke logische bewijsmiddelen zien in de vorm van grafieken, archiefbeelden en modellen. Vervolgens wordt aan het publiek duidelijk gemaakt dat de wereld zal vergaan als we er niets tegen doen. Ditzelfde gebeurt in de rest van de documentaire en zelfs de overkoepelende structuur van de documentaire is op deze manier ingedeeld: het eindpleidooi dient als emotionele lading voor al het voorgaande. Deze emotionele ladingen worden veelal versterkt door gebruik van muziek en andere filmische stijlelementen.

Behalve het onderwerp van de documentaire neemt Al Gore zelf ook een belangrijke rol in. De focus ligt binnen deze documentaire dan ook niet eenduidig op de oplossing voor het broeikaseffect, maar op Gore die de oplossing voor het broeikaseffect presenteert.

Gore wordt via retorische constructies van ethiek neergezet als een man met veel autoriteit, humor, vastberadenheid en kracht. Door deze karakteristieken wordt hij geconstrueerd als held van het broeikas-effect. Deze positie gebruikt hij om de oplossingen van het probleem in te laten werken op het publiek.

Doordat deze constructie van ethiek constant door AN INCONVENIENT TRUTH vermengd is, wordt het stuk een vermenging van de drie verschillende soorten constructies van bewijs die Nichols aanhaalt, namelijk *ethos*, *pathos* en *logos*. Dit zorgt volgens de theorie van Nichols voor een sterk retorische boodschap, die van Gore afkomstig is. Deze boodschap luidt: Al Gore zal ervoor zorgen dat jullie je problemen kunnen oplossen.

Discussie

Dit onderzoek zet duidelijk uiteen hoe, binnen het genre *ecocinema*, wordt omgegaan met een wereldwijd probleem. In ieder geval wat betreft AN INCONVENIENT TRUTH. Deze casestudy laat zien dat voor dit soort problemen niet alleen een oplossing aangediend moet worden om het publiek actie te laten ondernemen, maar vooral iemand die het voortouw neemt. Het publiek wordt aangesproken op zijn verantwoordelijkheid door iemand die de autoriteit heeft om daar iets over te zeggen. Deze autoritaire relatie uit zich in een soort ouder-kindrelatie. Om meer te kunnen zeggen over deze relatie en zijn voorkomen binnen het genre *ecocinema*, zal verder onderzoek gedaan moeten worden. Binnen AIT is deze echter onmiskenbaar.

Vervolgonderzoek zou deze eventuele lacunes kunnen aanvullen. Het is interessant om vervolgonderzoek naar meer casestudies binnen het genre *ecocinema* te doen. Deze casestudies zouden een beeld kunnen schetsen over de retorische strategieën die precies voor dit genre kenmerkend zijn. Ook kunnen ze conclusie geven over de politieke of persoonlijke lading die aanwezig is, zoals dat uit AN INCONVENIENT TRUTH is gebleken.

Referenties

- Adam, David. 2007. Gore's Climate Change Film Has Scientific Errors – Judge. *The Guardian*. 11 oktober. <http://www.theguardian.com/environment/2007/oct/11/climatechange>.
- Bordwell, David & Kristin Thompson. 2013. *Film Art: An Introduction, Tenth Edition*. New York: McGraw-Hill.
- Gorman, Steve. 2007. Gore's Inconvenient Truth Wins Documentary Oscar. *Reuters*. 26 februari. <http://www.reuters.com/article/2007/02/26/us-oscars-gore-idUSN2522150720070226>.
- Guggenheim, Davis. 2005. *An Inconvenient Truth*. Paramount Classics.
- Hesling, Willem. 1991. *Retoriek van de film*. Nijmegen: SUN.
- Minster, Mark. 2010. *The Rhetoric of Ascent in AN INCONVENIENT TRUTH and Everything's Cool*. In Framing the World: Explorations in Ecocriticism and Film, ed. Paula Willoquet-Maricondi, 25-42. Verginia: University of Verginia Press.
- Nichols, Bill. 2010. *Introduction to Documentary, Second Edition*. Bloomington & Indianapolis: Indiana University Press.
- Nolan, Jessica M.. 2010. "AN INCONVENIENT TRUTH" Increases Knowledge, Concern, and Willingness to Reduce Greenhouse Gases. *Environment and Behavior Online*. 20 januari. <http://eab.sagepub.com/content/early/2010/01/20/0013916509357696.full.pdf+html>.
- Plantinga, Carl. 1997. *Rhetoric and Representation in Nonfiction Film*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Verkruisje, P.J. et. al. 2002. Letterkundig Lexicon voor de neerlandistiek. DBNL. Datum onbekend. http://www.dbnl.org/tekst/bork001lett01_01/bork001lett01_01_0019.php#R081
- Willoquet-Maricondi, Paula. 2010. *Introduction: From Literary to Cinematic Ecocriticism*. In Framing the World: Explorations in Ecocriticism and Film, ed. Paula Willoquet-Maricondi, 1-40. Verginia: University of Verginia Press.
- Auteur onbekend. 2007. The Nobel Peace Prize 2007. *Nobelprize*. Nobel Media AB 2014. Datum onbekend. http://www.nobelprize.org/nobel_prizes/peace/laureates/2007.

Bijlage: Sequentieanalyse van AN INCONVENIENT TRUTH

Sequentie (min:sec)	Beeld en Geluid	Sub tekst	Extra opmerkingen
1 0:00	voortitels		
2 0:33	Introductie van een rustgevend riviertje, fluitende vogels en mooie natuur op een zomerse dag.	Gevoel van sereniteit en rust. Veel licht een langzaam bewegende camera om dit gevoel te benadrukken.	Respect en waardering voor natuur lijken hier naar voren te komen.
3 1:22	Al Gore die presentaties geeft over de hele wereld en daar goed wordt ontvangen door zijn publiek. Hij schudt veel mensen de hand. In één van zijn presentaties maakt hij een grap over hoe hij president geweest had moeten zijn. Hierna zien we archiefbeeld van zijn campagne.	Al Gore's persoon wordt geïntroduceerd. Hij wordt neergezet als een belangrijke man met autoriteit en humor.	Respect en waardering voor Al Gore lijken hier naar voren te komen.
4 2:50	Korte afwisselende shots van sneeuw en ijs, fabrieken die wolken uitspuwen en natuurrampen, zoals bosbranden en orkanen. Deze shots worden afgewisseld door shots van Al Gore die aan zijn presentatie werkt. Zijn voice-over vertelt hoe politici het probleem van klimaatverandering afhouden, zodat ze niet verantwoordelijk zijn er iets aan te doen. Hieronder speelt rustige doch treurige muziek en af en toe worden de paniekgeluiden van orkaan Katrina eroverheen gespeeld.	Het probleem van klimaatverandering wordt geïntroduceerd. Door beelden te combineren van industrie tegenover natuur, en hierna gebruik te maken van beelden en geluiden van natuurrampen wordt de urgentie om iets tegen het probleem te doen gecreëerd.	Respect en waardering voor het aanpakken van het probleem lijken hier naar voren te komen.
5 4:21	Al Gore presenteert foto's van de aarde vanuit de ruimte. Hierbij vertelt hij de achtergrond van deze foto's. Hierna laat hij een digitale afbeelding van de aarde zien waarin geen wolken te zien zijn. Waarna deze uitgevouwen wordt tot de herkenbare wereldkaart en hiermee opent hij een anekdote over zijn schooltijd. Hierin maakt mr. Gore een paar grappen welke inleiding geven aan een quote van Mark Twain: "What gets us in trouble is not what we don't know, it's what we know for sure that	In dit stuk wordt aangekaart dat over de geschiedenis heen men steeds meer heeft geleerd en dat opmerkingen die nu als 'dom' worden ervaren vroeger misschien heel normaal waren, omdat andere waarheden werden aangenomen. Dit wordt gerelateerd aan het	De overtuiging dat iets dat vroeger voor waar werd aangenomen vaak bijgesteld moet worden in de toekomst wordt hier naar voren gebracht.

	<p>just ain't so". Dit is de gedachtewereld die volgens Al Gore heerst over klimaatverandering; "wij zijn zo klein, zeker dat wij het klimaat niet kunnen veranderen". Dit wordt tegengesproken door Al Gore omdat de atmosfeer heel dun en dus kwetsbaar is.</p>	<p>probleem van het broeikaseffect. Het broeikaseffect was vroeger misschien een niet bestaand probleem, maar moet nu wel als dergelijk erkend worden.</p>	
6 8:20	<p>Via een animatie wordt uitgelegd hoe het broeikaseffect werkt: de buitenste laag van de atmosfeer zorgt dat het klimaat op pijl blijft, door een deel van de straling van de zon binnen te houden. Hierna vertelt Al Gore dat dit tegengegaan wordt door vervuiling. Hierbij wordt een foto van een fabriek met rookpluimen laten zien. Vervolgens wordt door middel van de hiervoor genoemde animatie laten zien dat meer warmte blijft hangen door een verdikte atmosfeer. Dit noemt Gore de traditionele uitleg. Hierna volgt de volgens hem beter uitleg. Deze uitleg bestaat uit een animatie afkomstig uit een aflevering van de comedy-animatieserie Futurama waarin op ludieke wijze het broeikaseffect wordt uitgelegd.</p>	<p>Het broeikaseffect wordt traditioneel gepresenteerd 'zoals op school'. Dit lijkt saaie wetenschap, dus door de scene van de animatieserie toe te voegen wordt er weer wat humor terug gebracht.</p>	<p>Basale uitleg over het broeikaseffect zo gepresenteerd dat niemand zich verveeld.</p>
7 11:46	<p>Gore laat een grafiek zien die de hoeveelheid CO2 in de atmosfeer afbeeldt en vertelt daarbij dat die grafiek zijn interesse in het onderwerp heeft doen ontwaken. Hierna vertelt hij het achtergrond verhaal van de grafiek en de onderzoekers die daar vanaf de jaren '50 mee bezig waren. Dit verhaal door middel van voice-over wordt ondersteund door archiefbeelden (foto's en video's). Hij vertelt hierbij dat zij hier al direct zagen dat er wat mis was. Via een animatie laat Gore de grafiek opnieuw tekenen met hierbij het jaartal dat oploopt. Hij vertelt bij de jaartallen waar hij op dat moment mee bezig was met betrekking tot de strijd tegen het broeikaseffect.</p>	<p>Stijging van het CO2 in de atmosfeer is al heel lang bekend en nooit als probleem geadresseerd. De archiefbeelden schetsen een heel oud beeld waarin blijkt dat ze er zelfs toen al mee bezig waren. Het verhaal bij de oplopende grafiek van Al Gore laat zien dat ook hij er al heel lang beschouwd als een probleem en hiermee bezig is, waarmee zijn autoriteit met betrekking tot het onderwerp weer benadrukt wordt.</p>	<p>Het is niet een probleem van nu, maar iets dat al decennia bekend is, zeker bij Al Gore.</p>
8 16:24	<p>Al Gore beschrijft door middel van een serie foto's van vroeger en nu hoeveel sneeuw er is verdwenen van hoge bergen en gletsjers.</p>	<p>Vele foto's insinueren dat er nu veel minder ijs over de wereld ligt dan vroeger. Behalve dat het jammer is</p>	<p>Alle smeltende gletsjers en een levensbedreigende</p>

	<p>Gore beschrijft dat dit erg jammer is, want uit eigen ervaring weet hij dat gletsjers prachtig zijn om te zien.</p> <p>Hierna laat Gore een video zien van afbrekende ijsbrokken die in het water vallen en zegt hierbij dat dit nu elke dag met de gletsjers gebeurt. Er volgt weer een vroeger en nu fotoreeks. Hierbij zegt Gore dat 40% van de wereldbevolking afhankelijk is van smeltwater. Dit zou een groot drinkwatertekort worden binnen de komende eeuw.</p>	<p>van de prachtige uitzichten, zou het ook een levensbedreigend probleem kunnen zijn. Angstige gevoelens worden hier getracht op te wekken bij het publiek, zeker gezien de stelling dat het binnen deze eeuw al een probleem wordt.</p>	<p>situatie moeten angstaanjagend overkomen.</p>
9 18:34	<p>Foto's en video's laten zien hoe mensen boren in ijs en hier delen van bekijken. Gore's voice-over vertelt hierbij dat wetenschappers jaren in het ijs terug kunnen kijken om zo temperaturen van die tijd te achterhalen. Al beschrijft een anekdote van een keer dat hij bij die wetenschappers op Antarctica was, waaruit blijkt dat 'schonere' lucht zichtbaar was in het ijs.</p>	<p>Dit stuk is de fundering van volgende scènes aangezien hier de wetenschappelijke basis wordt gelegd voor temperatuurmetingen door het ijs. Hier wordt nog een emotionele lading aan geplakt door de zichtbaarheid van schone lucht in het eeuwenoude ijs.</p>	<p>Introductie van zogenaamde causale verbanden tussen CO2 gehalten in de lucht en temperaturen.</p>
10 20:40	<p>Door de boringen in het ijs te bestuderen kan je volgens Gore 650.000 jaar terugkijken naar CO2- en temperatuurverhoudingen. Dit laat Gore zien via een plot op het scherm. Hierin laat hij zien waar de ijstijden plaatsvonden. Hij laat zien dat de twee plots wel heel erg op elkaar lijken. Hier legt hij het causale verband: Als er meer CO2 is, gaat de temperatuur omhoog, omdat er meer warmte in de atmosfeer wordt gehouden.</p> <p>Hierna laat hij zien op welk niveau CO2 nu is, veel hoger dan gemiddeld over de laatste 650.000 jaar. Hierna stap Gore op een schaarlift vlak naast het scherm met de grafieken en gaat ermee omhoog. Hij gaat hiermee naar de hoogte van de huidige CO2 concentratie en wijst die aan en benadrukt hoe hoog dat is en dat dat 'onze' schuld is. Dan laat hij zien hoe de concentratie zal zijn over minder dan 50 jaar. De schaarlift gaat omhoog, evenals het doek dat boven het projectiescherm hangt, om ruimte te maken voor de grafiek. Gore benadrukt hier dat er geen controversie bestaat over deze data. Volgens Gore zien de sceptici geen</p>	<p>Hier worden de CO2 gehalten in de lucht tegenover de temperaturen over de afgelopen 650.000 jaar gezet. Gore schrijft hier specifiek een causaal verband aan toe. Om te benadrukken hoeveel de CO2 concentratie is toegenomen maakt hij gebruik van een lift. Deze voegt geen informatie toe, evenals het decordoek dat omhoog moet voor de grafiek, terwijl daarachter gewoon projectiescherm hangt. Hiermee wordt met de emoties van het publiek gespeeld. Door gebruik van humor tracht hij het tegenargument (een hoge concentratie CO2 is geen probleem)</p>	<p>Demonstratie van zogenaamd causaal verband tussen CO2 concentraties en temperatuur. Een eventueel catastrofaal toekomstbeeld wordt geschetst. De verantwoordelijkheid van het probleem wordt hierna weer bij 'het publiek' gelegd.</p>

	<p>problemen met deze CO2 concentratie. Op humoristische wijze kijkt Gore, inmiddels terug op de grond, terug omhoog naar het scherm. Hierna benadrukt hij weer het verband tussen CO2 en temperatuur, zonder een conclusie te geven over wat dat met de temperatuur zou doen.</p> <p>Dit is volgens Gore niet een politieke kwestie maar juist een kwestie van moraal: "Als we dit laten gebeuren is dit behoorlijk onethisch."</p>	<p>te ontcrachten. Hierna wijst hij op de zogenaamde causale relatie tussen temperatuur en CO2. De conclusie van deze relatie wordt open gelaten met behulp van een retorische vraag. Het publiek moet dit zelf invullen, waar catastrofale scenario's worden geïnsinueerd.</p> <p>Hierna wijst hij op de verantwoordelijkheid van de mens en het onethische aspect als we dit laten gebeuren.</p>	
11 24:50	<p>Er worden archief beelden afgewisseld van Gore die voor ogenschijnlijk belangrijke mensen, zoals het United States Congress. Hierover zegt zijn voice-over dat hij ervan was overtuigd dat de presentatie van de data die hij heeft verzameld genoeg waren om de politiek ervan te overtuigen iets aan dit probleem te doen. Hierna vertelt hij over de moeite die hij heeft gedaan zonder daadwerkelijk resultaat, op een politieke manier met veel woorden, zonder daadwerkelijk iets te zeggen.</p>	<p>Hier wordt het karakter van Gore weer benadrukt. De zwart-wit archiefbeelden insinueren hoe lang hij al met dit probleem bezig is en hoeveel tijd en moeite hij erin heeft gestopt.</p>	<p>Opnieuw opbouw van autoriteit over dit onderwerp.</p>
12 25:47	<p>Zwart-wit foto's laten ziekenhuisbeelden en een krantenbericht. De ziekenhuisbeelden laten vooral lege stoelen, gangen en bedden zien. Op rustige stille toon vertelt Gore's voice-over dat zijn 6-jarige zoon in 1989 een ongeluk kreeg dat hem bijna het leven kostte. Gore bleef een maand in het ziekenhuis bij zijn zoon. Hierdoor is zijn leven op zijn kop gezet. Hij vroeg zich af hoe hij zijn leven op deze planeet moet spenderen.</p> <p>Hierna zien we shots van Antarctica, de Amazone en andere uitgestrekte natuurgebieden, afgewisseld door zwart-wit foto's van zijn zoon. De voice-over vertelt hoe Gore op zoek ging naar deze gebieden en wetenschappers die hem meer konden vertellen over de dingen die hij nog niet helemaal begreep. Hij heeft het bij</p>	<p>In dit stuk wordt een emotioneel standpunt (een zwaar ongeluk) gebruikt als opzet voor een standpunt van autoriteit (veel kennis van het probleem). Ook wordt het leven van een persoon gebruikt als metafoor van het leven van de aarde.</p>	<p>Emotionele onderbouwing van autoriteit over dit onderwerp.</p>

	beelden van zijn zoon over “de mogelijkheid om iets te verliezen dat zo dierbaar is”. Hier legt hij impliciet de relatie naar de aarde.		
13 28:07	<p>Een grafiek laat een gemiddelde temperatuur zien van 1860 tot 2005. Gore vertelt hierbij dat de temperaturen weleens iets zakken maar dat de trend over het hele beeld een stijgende lijn vertoont, zeker in de laatste paar jaar. Hierna verschijnen de tien jaartallen in beeld welke het heetst zijn geweest. Deze vallen allen binnen de tijdspan van 15 jaar (1990 – 2005). 2005 was de warmste volgens Gore.</p> <p>Hierna heeft Gore het over verschillende hittegolven die veel levens hebben gekost de afgelopen jaren en benadrukt hierbij dat deze volgens wetenschappers veel vaker zullen gaan voorkomen. Ondertussen zien we beelden die extreme hitte verbeelden. Gore sluit hier af met de stad New Orleans die ook stijgende temperaturen heeft meegemaakt.</p>	<p>Hier wordt bewijs geleverd voor de stijgende temperaturen aan de hand van voorbeelden. De dodentallen vormen een emotioneel argument. Ook het noemen van de stad New Orleans is een inboezeming van angst, gezien de gebeurtenissen daar.</p>	<p>Bewijsvoering en emotionele onderbouwing van stijgende temperaturen in de atmosfeer.</p>
14 29:28	<p>Gore laat een grafiek zien waarin de verwachte oceaantemperatuur is geschetst. Hierna wordt hier een verwachte oceaantemperatuur geschetst die door zogenaamde broeikas-effect-specialisten is gemaakt. Dan volgt de lijn met de daadwerkelijk gemeten oceaantemperaturen. Deze volgt de lijn van de tweede voorspelling.</p> <p>Er volgen een satellietfoto's van orkanen, en hierbij wordt gezegd dat een warmere oceaan zorgt voor sterkere stormen. Hierbij noemt Gore een aantal orkanen uit de laatste paar jaar (2004). En in ditzelfde jaar werd er een record gezet van hoeveelheid tornado's. Ook in Japan werd een record van tyfoons gezet (hierbij weer ondersteunende satellietfoto's). En er volgen nog meer voorbeelden. En toen, kwam Katrina. Katrina kwam eerst aan land op Florida, deed daar schade. Hierna laat een grafiek zien dat het moment dat de watertemperatuur omhoog gaat, de windsnelheid omhoog gaat en de luchtvochtigheid omhoog gaat.</p>	<p>In dit stuk wordt geïnsinueerd dat de oceaantemperaturen abnormaal stijgen. Dit zou de rede zijn voor de vele zware stormen die de afgelopen jaren hebben gewoed. De belangrijkste hiervan is duidelijk Katrina.</p> <p>Bewijs voor het warme water als rede van zwaardere orkanen wordt opgevoerd door het laten zien van de vorming van orkaan Katrina boven 'warm' gekleurd water.</p>	<p>Bewijsvoering en emotionele onderbouwing van stijgende temperaturen in de oceaan en gevolgen hiervan.</p>

	Katrina ging na Florida de zee op, over warmer (rood/geel gekleurd) water en werd groter. Dit argument is ondersteund door satellietbeelden die als animatie laten zien hoe de orkaan groeit.		
15 31:50	Afwisselende archiefbeelden, foto's en bewegend beeld, laten overstromde straten en huizen zien. Ook zien we mensen op daken, zwaaiend naar de camera. Mensen op veldbedden of zelfs dood in het water. Over deze beelden horen we een geluidsfragment van een man op de radio die beschrijft hoe erg het is en hoe moeilijk de mensen het hebben terwijl ze vast in hun huis zitten.	Deze beelden ondersteunen de ernst van orkaan Katrina. Ze laten zien wat voor verwoestend en levensgevaarlijk effect een storm van dit kaliber kan hebben. Deze beelden spreken de emotie van de kijker aan om angstig te zijn voor deze situaties.	Bewijsvoering en emotionele onderbouwing van de gevolgen van een orkaan.
16 32:55	Al vertelt zijn publiek dat er al waarschuwingen van sterkere orkanen waren. Ook van Katrina was al dagen van te voren bekend dat zij zoveel schade zou aanrichten. Hierna stelt hij dat het volk goed moet nagaan hoe het reageert als het een waarschuwing van de belangrijkste wetenschappers ter wereld krijgt. Hierna vertelt Gore een verhaal over de jaren '30 waarin Engeland op het punt stond getroffen te worden door een storm zoals ze die nooit eerder kenden. Churchill waarschuwde hier zijn volk voor, maar deze wilden het niet geloven en Churchill kreeg genoeg van het uitstellen en niets doen en zegt het volgende: "The era of procrastination [...] is coming to its close. In its place we are entering a period of consequences." Hierna zien we Gore in een vliegtuig uit het raampje kijken en zegt de voice-over dat we vroeger misschien onze fouten konden opvangen, maar dat we deze luxe nu niet meer hebben.	Het is duidelijk dat Gore zorgen uit over de reactie die mensen hebben op waarschuwingen van wetenschappers. Volgens Gore reageren mensen te laat of helemaal niet waardoor gevolgen groter worden. De quote van Churchill laat zien dat dit al een tijd speelt en dat Gore niet de enige autoriteit is die dit vindt. Mensen moeten handelen.	Het publiek wordt indirect aangesproken op het feit dat het volk niet genoeg handelt bij waarschuwingen van belangrijke autoriteiten.
17 34:36	In deze sequentie zien we archiefbeelden van de verkiezingen waarin Al Gore tegen George Bush streed. Er klinken voice-overs van nieuwslezers die duidelijk maken hoe spannend deze verkiezing was en dat Bush uiteindelijk met de laatste staat, Florida, het presidentschap wint. Hierna klinkt een archiefvoice-over van Gore	Deze scènes benadrukken hoe dichtbij Gore was bij het halen van het presidentschap en wekken de indruk dat deze misschien ook niet verdiend is gewonnen door Bush. Hiermee wordt Gore zijn autoriteit	Opnieuw wordt het karakter van Gore bevestigd als een grote autoriteit met behulp van emotioneel en pathetisch bewijs.

	<p>die zegt dat hoe erg hij het ook oneens is met de uitslag, hij hem wel zal accepteren.</p> <p>Een ingesproken voice-over van Gore zegt wat een zware klap dit is geweest, maar dat hij er het beste van moest maken en dat hij hierna doorging met zijn presentaties geven.</p>	<p>opnieuw bevestigd. Ook wordt duidelijk dat hij het bewustmaken van het volk over de gevolgen van het broeikas effect als zijn levensmissie ziet.</p>	
18 36:50	<p>We zien weer een deel van de presentatie. Gore vertelt hoe het broeikas effect ervoor zorgt dat er meer neerslag is, maar ook dat dit vaker in één keer neerkomt, dus in zwaardere stormen. Gore laat een grafiek zien waarin van 1970 tot 2004 staat aangegeven overstromingen er waren in de VS. Hierin zien we een stijgende lijn. Hij zegt hier echter bij: "zie je de hoeveelheid schade?" Dit is echter niet uit de grafiek te deduceren. Hierna laat hij zo'n zelfde grafiek zien voor Europa, ook hier is een stijgende trend te zien.</p> <p>Gore vertelt dat 'Europa' zegt dat in 2005 "nature has been going crazy". Heel veel vreemde natuurrampen. Hierbij zien we twee foto's van een modderstroom in Zwitserland.</p> <p>Hierna noemt Gore nog dat India en China ook last hebben gehad van overstromingen.</p> <p>Behalve dat het broeikas effect zorgt voor overstromingen, zorgt het volgens Gore ook voor droogte. Hij laat een wereldkaart zien met druppels, die aangeven waar het veel heeft geregend en kruisjes waar het erg droog is geweest. Volgens Gore wordt neerslag anders gelokaliseerd door het broeikas effect. Dit blijkt voornamelijk uit het gebied net zuid van de Sahara (waar allemaal kruisjes staan) waar volgens Gore "unbelievable tragedies" hebben plaatsgevonden.</p> <p>Het Tsjaadmeer, een van de grootste meren ter wereld, is over de laatste jaren opgedroogd tot bijna niks. (Dit zien we op een animatie.) Dus behalve dat het broeikas effect verdamping van water versnelt, zuigt het ook de bodem leeg "and that has consequences for us in the US as well" (Gore).</p>	<p>Hier worden weer de vreselijke gevolgen van het broeikas effect benadrukt. Eerst wordt duidelijk gemaakt dat het in de VS slecht is, maar hierna ook over de rest van de wereld. Het opdrogen van enorme meren, wat onmogelijk lijkt, zeker binnen een paar jaar, moet aanduiden hoe ernstig de situatie is.</p>	<p>Bewijsvoering en emotionele onderbouwing van de gevolgen van extreme neerslag en droogte, als gevolg van het broeikas effect.</p>
19 39:30	<p>We zien Gore in een auto. Hij wijst onderweg naar een plek waar hij vroeger de gezinsauto total loss heeft gereden. Vervolgens rijden ze een ranch op en Gore vertelt dat zijn gezin vroeger Black Angus</p>	<p>Deze sequentie haalt het onderwerp weer dicht bij het persoon van Gore. Hij wordt opnieuw als heel menselijk</p>	<p>Deze sequentie vormt een emotioneel statement over</p>

	<p>stieren fokten. We zien een oud krantenbericht waarin Gore's vader tot 'breeder of the month' is benoemd. Verder vertelt hij over zijn jeugd, hoe hij 8 maanden per jaar in Washington DC woonde en de rest van het jaar op de boerderij. Gors had daar vrijheid en kon doen wat hij wilde in de natuur. We zien ondertussen archiefbeelden van de boerderij en Gore zijn jeugd. Zijn voice-over stelt dat de plaatsen waar mensen zijn gaan wonen uitgekozen zijn vanwege het feit dat klimaatpatronen erg stabiel waren voor de afgelopen 11.000 jaar. Echter is op de boerderij het patroon aan het veranderen. Dit is misschien niet zo erg te merken binnen één mensenleven, maar voor het leven van een rivier gebeurt het immens snel.</p>	<p>neergezet. Uit zijn eigen ervaring put hij nu dat er verandering plaatsvindt in iets waar hij heel veel van houdt.</p>	<p>Gore als persoon en het broeikas-effect.</p>
<p>20 41:48</p>	<p>Terwijl een top-down view van de Noordpool zien heeft Gore het over "two canaries in a coal mine". Een hiervan is de Noordpool omdat deze volgens Gore een van de twee gebieden is die versneld lijdt onder het broeikas-effect. Hij noemt voorbeelden van de grootste ijsplaat in het gebied die doormidden is gebroken, tot grote verbijstering van wetenschappers. Ook noemt hij het fenomeen "drunken trees", bomen die met hun wortels vastzitten in het permafrost. Deze bomen staan nu schots en scheef omdat de permafrost dooit, niet omdat ze teveel alcohol gedronken hebben. Hierna laat hij gebouwen zien die instorten omdat ze gebouwd zijn op de permafrost. Hierna laat Gore een grafiek zien waarin het aantal dagen dat er op de ijskappen van Noord-Alaska gereden kan worden. Dit is over de laatste 30 jaar ruim gehalveerd, omdat de lente eerder inzet en de herfst later komt waardoor temperaturen omhoog gaan. Gore vertelt een anekdote over hoe hij naar de Noordpool is geweest en onder de ijskappen is geweest in een nucleaire onderzeeër. Hierbij zien we een filmpje van een onderzeeër die door een ijskap omhoogkomt. Deze onderzeeërs patrouilleren als sinds de jaren '70 onder deze ijskappen en omdat ze moeten weten waar ze veilig aan de oppervlakte kunnen komen hebben ze</p>	<p>In deze sequentie worden de gevolgen van het broeikas-effect op de noordelijke ijskappen beschreven. Met Gore's anekdotes over zijn bezoek aan de Noordpool en een grap over de bomen die heus niet teveel hebben gedronken benadrukt hij zijn autoriteit en humor. Een toekomstbeeld van de gesmolten ijskappen tracht angst te wekken voor de gevolgen.</p>	<p>Bewijsvoering en emotionele onderbouwing van de gevolgen van het broeikas-effect op de noordelijke ijskappen.</p>

	<p>bijgehouden waar het ijs welke dikte heeft. Deze informatie werd nooit vrijgegeven vanwege nationale veiligheidsredenen, maar Gore heeft ze ervan overtuigd deze data toch vrij te geven. Gore laat deze dat zien in een grafiek. Deze laat zien dat over de laatste 40 jaar de dikte van de ijskappen is afgenomen met 40%. Hierna zegt Gore dat er twee grote wetenschappelijke onderzoeken zijn die aantonen dat tussen de aankomende 50 a 70 jaar, tijdens de zomers, de ijskappen volledig verdwenen zullen zijn.</p>		
21 44:30	<p>Maar hoe komt het dat de ijskappen zo snel smelten? Door middel van een animatie laat Gore zien hoe de ijskappen zonnestralen reflecteren, maar dat naar mate ze smelten minder gereflecteerd worden en meer wordt opgenomen door het zeewater, waardoor de kappen nog sneller smelten. Met een tweede animatie herhaalt hij dit verhaal.</p> <p>Deze opwarming is volgens Gore niet goed voor dieren als de ijsbeer die afhankelijk zijn van het ijs. Ondertussen zien we een animatie van een ijsbeer die zwemt, een stukje ijs tegenkomt en hierop probeert te klimmen maar deze breekt, waardoor de ijsbeer weer verder moet zwemmen. Gore's voice-ver heeft het hierbij over wetenschappelijke onderzoeken die aantonen dat voor het eerst ijsberen zijn verdronken omdat ze tijdens het zwemmen, soms wel 100km, geen ijs konden vinden.</p> <p>"Maar wat betekend dat voor ons, om naar de top van onze wereld te kijken en een grote watermassa zien waar vroeger alleen maar ijs was?" (Gore)</p>	<p>De animaties leggen uit waarom de noordelijke ijskappen versnelt lijden onder het broeikas effect. De animatie van de ijsbeer tracht emoties op te wekken.</p>	<p>Uitleg en emotionele onderbouwing van het versnelt smelten van de ijskappen.</p>
22 45:53	<p>Volgens Gore moeten we dit ernstig nemen. De aarde en zijn klimaat werkt namelijk als een grote machine die warmte verdeelt, door middel van wind- en oceaanstromingen. Hierbij zien we een animatie die deze stromingen weergeeft. Gore zegt dat volgens wetenschappers deze stromingen niet per se lineair veranderen, maar dat dit ook plotseling kan gebeuren. Als de gemiddelde temperatuur op aarde met 5 graden zou stijgen zou dit betekenen dat deze rond de evenaar met 1 graad stijgt en op de polen met 12</p>	<p>In deze sequentie laat Gore zien hoe onze aarde warmte verdeelt. Met animaties en simpele taal zorgt hij dat dit complexe systeem simpel te begrijpen is. Vervolgens zet hij een fenomeen dat in het eind van de vorige ijstijd een nieuwe ijstijd veroorzaakte als waarschuwing neer.</p>	<p>Uitleg over de warmteverdeling van de aarde met een catastrofaal scenario dat ooit heeft plaatsgevonden en weer zou kunnen gebeuren.</p>

	<p>graden stijgt. Dit zou betekenen dat alle stromingen, die relatief stabiel zijn geweest sinds de vorige ijstijd, volledig zullen veranderen. De belangrijkste stroming van wetenschappelijk onderzoek is volgens Gore de “ocean conveyor”, het systeem dat warm en koud water vervoert over de oceanen. (Opnieuw te zien in een animatie.) In het noorden van de Atlantische Oceaan, in de Golfstroom, verdampert het warme water en verspreidt zich over Europa. Wat er overblijft, is kouder en zouter water dat zinkt en terug naar het zuiden stroomt.</p> <p>Gore vertelt hierna over hoe aan het eind van de laatste ijstijd een grote gletsjer die zich uitstrekte over Noord-Amerika smolt en een enorm meer vormde die werd tegengehouden door een ijssdam. Toen deze dam ook eenmaal smolt, stroomde het hele meer met zoet water in de Atlantische Oceaan. Deze vermenging van het zoete water met het koude zoutere water, zorgde ervoor dat dit water minder zwaar was en naar het oppervlak kwam, waar het zich mengde met de warme noordwaartse stroom. Hierdoor kwam de ‘conveyor’ stil te liggen en belandde Europa opnieuw in een ijstijd. Deze verandering van normale omstandigheden naar een ijstijd vond plaats binnen misschien maar 10 jaar. Gore vervolgt dat dit natuurlijk niet opnieuw zal gebeuren aangezien die gletsjers op Noord-Amerika er niet meer zijn. Maar is er nog een groot stuk ijs daar in de buurt? Het animatiebeeld zoomt in op Groenland. “Oh ja... daar komen we zo op terug.”</p>	<p>Hij insinueert dat als Groenland zou smelten zo’n zelfde scenario zou ontstaan.</p>	
<p>23 49:24</p>	<p>In deze sequentie zien we Gore in een auto en over een vliegveld lopen. Hij gaat de procedures van inchecken en controles door. Gore’s voice-over zegt dat het heel frustrerend is om dit verhaal over en over te moeten vertellen, terwijl wij nog steeds veruit de belangrijkste oorzaak zijn van het probleem. Gore is nog steeds op zoek naar de tekenen dat er echt wat gaat veranderen, maar dat ziet hij nog niet.</p> <p>Vervolgens zien we een fragment van president Reagan die in een toespraak vertelt dat een aantal grote wetenschappers zeggen dat</p>	<p>Gore probeert hier duidelijk te maken dat het erg moeilijk blijkt om de ernst van het probleem over te laten komen naar ‘de grote heren’ en dat dit al tijden zijn weerstand kent. Ook wordt de verantwoordelijkheid weer indirect bij het publiek gelegd.</p>	<p>Een emotioneel statement over hoe moeilijk het is om door te dringen. En er wordt beroep op het publiek gedaan.</p>

	<p>een deel van luchtvervuiling te wijten is aan stikstofoxiden afkomstig van rottende vegetatie, die voor smog zorgen. Vervolgens zien we in archiefbeelden George H.W. Bush in een toespraak zeggen dat “This guy” zich zo ver in het milieu-extremisme begeeft dat het volk straks zonder baan zit. Een andere republikeinse politicus zegt dat het verhaal van het broeikaseffect door menselijk toedoen de grootste ‘hoax’ ooit is. Hierna zien we Gore weer, ondertussen in het vliegtuig en aan het werk aan zijn presentatie. Zijn voice-over zegt dat als het probleem niet op het puntje van de kiezer zijn tong ligt, het gemakkelijk te vergeten is, of te zeggen: “ach, dat komt morgen wel”.</p>		
24 51:29	<p>Gore vervolgt zijn presentatie. Hij spreekt over hoe het broeikaseffect ook de seizoenen aantast. Een onderzoek uit Nederland laat zien dat vogels 25 jaar geleden later uit het ei komen dan nu. 25 jaar geleden lag dit in dezelfde tijd als de geboorte van de rupsen zodat deze een voedingsbron konden vormen. Nu worden rupsen veel eerder geboren en proberen de vogels eerder uit het ei te komen maar ze kunnen de rupsen niet bijhouden. Dit wordt ondersteund door een grafiek. Gore zegt dat er zo meerdere ecologische consequenties zijn. Met nog een grafiek laat hij zien hoe het aantal dagen dat het vriest in Zwitserland over de laatste 10 jaar is gehalveerd (echter zegt hij zelf “over the last 100 years”). Bij deze grafiek laat hij ook zien dat het aantal binnendringende soorten (fauna) ernstig is toegenomen omdat deze nu kunnen overleven in het ‘nieuwe’ klimaat. Dit gebeurt volgens Gore ook in de VS. De ‘pine beetle’ stierf vroeger door de vrieskou. De er minder dagen onder het nulpunt zijn overleven meer van deze kevers het en sterven er vele bomen. Dit wordt ondersteund door foto’s van deze bomen.</p> <p>Gore beschrijft verder hoe er steden zijn die zijn ontstaan omdat deze boven de ‘muggengrens’ lagen. Nu het klimaat opwarmt is het op grotere hoogtes ook minder koud en trekken de muggen naar</p>	<p>In deze sequentie stelt Gore dat behalve alle grote catastrofale gevolgen van het broeikaseffect er ook vele kleinere zijn. Hij noemt er in korte tijd zoveel mogelijk om te laten zien dat het broeikaseffect ernstig is en veel problemen met zich mee brengt.</p>	<p>Bewijsvoering en emotionele onderbouwing van de kleinere gevolgen van het broeikaseffect</p>

	<p>hoger gelegen gebieden, waar de steden liggen dus. Dit wordt ondersteund door een animatie.</p> <p>Volgens Gore zijn er door deze klimaatveranderingen en ander gedrag van beesten, algen etc. ook nieuwe ziektes die over de laatste 25 jaar zijn opgekomen. We zien hierbij een beeld van verschillende ziektecellen waaronder ebola, SARS en Lyme. Ook komen er ziektes weer op die ooit onder controle waren. Hierbij zien we beelden van onder meer malaria en de vogelgriep.</p> <p>Ook stelt Gore dat de koraalriffen verbleken en afsterven door onder andere het broeikas-effect. En vissen die het koraalrif nodig hebben komen op uitsterven te staan. De ratio waarmee diersoorten uitsterven is volgens Gore nu 1.000 keer groter dan de natuurlijke achtergrondratio.</p>		
25 54:20	<p>“This brings me to the second canary in the coal mine” vervolgt Gore. We zien een top-down view van Antarctica, ruimschoots de grootste massa ijs ter wereld. Hij vertelt hoe een vriend van Gore hem ooit vertelde dat als er van het schiereiland van Antarctica stukken afbreken er alarm geslagen moest worden. En er zijn al enorme stukken afgebroken. Dit laat hij zien op een plattegrond van het noordwestelijke schiereiland waarop aangegeven staat welke stukken wanneer zijn afgebroken in de laatste 20 jaar. Hij laat een foto zien van een voorbeeld van een van deze afgebroken stukken. Je ziet hier het stuk nog intact, maar met kleine meertjes smeltwater die in het ijsplateau liggen. Gore zegt dat als je er met een helikopter overheen zou vliegen je zou zien hoe majestueus het is. Hierbij zien we beelden van een helikoptervlucht over Antarctica. Gore beschrijft hoe een heel groot deel bestaat uit drijvend ijs en het andere enorme deel op het land ligt. In 2002 is binnen 35 dagen het hele ijsplateau afgebrokkeld en verdwenen. Dit verbaasde wetenschappers enorm. Toen ze dit fenomeen onderzochten gebeurde er nog iets. Het ijs dat nog op het land lag begon in het water te vallen omdat het drijvende ijs er niet meer was om het tegen te houden.</p>	<p>Gore stelt hier dat de mogelijkheid bestaat dat Antarctica erg snel kan verdwijnen en dat dit een groot probleem zou zijn. Echter is Antarctica hier minder kwetsbaar voor dan Groenland.</p>	<p>Er wordt hier een ernstig gevolg geïntroduceerd, maar ondertussen wordt een opzetje gemaakt voor een nog ergere.</p>

	<p>Gore legt uit dat het verschil tussen drijvend ijs en ijs op land is dat drijvend ijs het waterniveau niet aantast, zoals een ijsklontje in je drinken, maar dat ijs op land vergelijkbaar is met een stapel ijsklontjes in je glas dat smelt en hem laat overstromen. Dit verhaal wordt ondersteund door een korte animatie. Dit is de reden waarom eilandjes in de Grote Oceaan geëvacueerd moesten worden. Als dit zou gebeuren met heel West-Antarctica zou volgens Gore de zeespiegel met 6 meter stijgen. Echter is dit stuk ijs stabiel dan een ander stuk ijs van ongeveer dezelfde grootte: Groenland.</p>		
26 57:37	<p>Een vriend van Gore heeft foto's teruggebracht uit Groenland, waarop te zien is dat net als op de foto van Antarctica er kleine meertjes in het ijs ontstaan. Volgens Gore dachten wetenschappers dat als dit smeltwater weer in het ijs eronder zakt het opnieuw zou bevriezen. Echter tunnelt het water helemaal naar de bodem en maakt van het ijs een soort gatenkaas. Hierna zien we een animatie die dit proces beschrijft. Het water op de bodem vermindert de wrijving van het ijs met de bodem zodat het kan gaan glijden. Hierna laat Gore een foto zien van een enorme smeltwatermassa die als een waterval in het ijs verdwijnt, naar de bodem. Gore beschrijft dat dit proces natuurlijk is en altijd al gebeurde, maar niet op deze manier. Gore laat een plattegrond van Groenland zien waarop in het rood het smelten van Groenland is aangegeven. Eerst zien we de situatie in 1992, dan in 2002 en daarna in 2005. Het is duidelijk dat dit veel meer is. Volgens Gore heeft de wetenschappelijk adviseur van Tony Blair gezegd als Groenland zou smelten en breken de wereldkaarten opnieuw getekend zullen moeten worden.</p>	<p>In deze sequentie zien we in principe hetzelfde als in de vorige, echter is deze situatie waarschijnlijker om daadwerkelijk plaats te vinden. Met het gebruik van een extra autoriteit maakt Gore de consequenties nog geloofwaardiger.</p>	<p>Het gevolg van het smelten van Groenland betekent een serieus dreigement voor de planeet.</p>
27 59:27	<p>Gore laat zien hoe deze wereldkaarten opnieuw getekend zouden moeten worden. Hij doet dit door verschillende satellietfoto's te laten zien waarop hij via animatie delen onder water zet, om zo de zeespiegelstijging te laten zien. Hij zegt hierbij "this is what would happen to Florida, San Francisco Bay, the Netherlands,...." Hierbij</p>	<p>In deze sequentie laat Gore zien welke extreme gevolgen een zeespiegelstijging met zich mee zou brengen. Voor extra emotionele impact benadrukt hij het WTC</p>	<p>Consequenties door zeespiegelstijging van 6 meter.</p>

	<p>noemt hij ook soms hoeveel mensen in deze gebieden wonen. Ook noemt hij dat in New York het World Trade Center Memorial onder water zal staan.</p> <p>Hij stelt hierna de vraag aan het publiek: "Is het mogelijk dat we ons moeten voorbereiden op andere dreigingen naast terroristen? Misschien moeten we ons ook bezig houden met andere zorgen.</p>	<p>memorial. De retorische vraag is weer een indirecte manier om verantwoording bij het publiek te leggen.</p>	
28 1:01:15	<p>We zien Gore in een auto door China rijden. De auto waarin hij rijdt wordt door de politie geëscorteerd. Zijn voice-over zegt dat er in China een enorme groeiende populatie is die meer en meer energie nodig heeft en dat er in China enorm veel kolen zijn.</p> <p>Hierna zien we Gore in gesprek met twee Chinezen over kolenmijnen. Zijn voice-over zegt hierbij dat elke keer als Gore China bezoekt hij leert van hun wetenschappers. Het probleem is in China hetzelfde als in de VS: het gebruik van oude vervuulende technologieën.</p> <p>Vervolgens zien we Gore een toespraak houden voor een grote groep mensen. Hier wordt uit het publiek de vraag gesteld: "Wat stelt u voor dat wij zelf doen?" Gore antwoordt dat feiten van fictie onderscheiden moeten worden. En als de waarschuwingen accuraat zijn en gebaseerd op wetenschap, dan moet het volk zorgen dat deze waarschuwingen gehoord worden en actie ondernomen wordt. Vervolgens gaat Gore met applaus af.</p> <p>Hierna zien we Gore en andere Chinese mannen in pak, omringt door fotografen, veel applaus ontvangen. Zijn voice-over zegt hierbij dat het lastig is voor beiden om afstand te nemen van manieren waarop we al tijden doen en laten en dat beiden onacceptabele consequenties hebben moeten dragen.</p>	<p>In deze sequentie wordt veelal Gore zijn autoriteit opnieuw benadrukt. Dat zijn auto een politie-escorte krijgt, hij met veel schijnbaar belangrijke mensen in gesprek is en veel applaus in ontvangst neemt is hier een uiting van. Ook het feit dat mensen hem om advies vragen is een bouwend element van autoriteit.</p>	<p>Al Gore is niet alleen in de VS belangrijk maar ook helemaal in China.</p>
29 1:03:32	<p>We zien Gore weer zijn presentatie geven. Hij leest voor dat we een botsing tussen de beschaving en de aarde meemaken. Deze botsing bestaat uit drie factoren. De eerste is de populatie. Hij laat met een grafiek zien dat over de afgelopen 60 jaar de wereldpopulatie is verdrievoudigd. En als dit zo doorgaat komen hier nog bijna 3 miljard bij in de komende 40 jaar. Hierdoor leggen we meer druk op</p>	<p>Gore stelt dat er 3 redenen dat de mens in botsing is met zijn eigen planeet. De eerste is de snel stijgende populatie. Deze zorgt dat er enorme druk op grondstoffen komt.</p>	

	<p>de aarde, voornamelijk in de arme landen. Het legt druk op de vraag naar voedsel en water. Hierbij zien we grafieken voorbij flitsen. Gore vervolgt dat het druk legt op kwetsbare natuurlijke grondstoffen. Dit is volgens Gore de reden dat we de vernietiging van vele bossen zien. Hierbij zien we ondersteunende foto's van bos dat gekapt wordt.</p> <p>Volgens Gore is dit een politieke kwestie. Hij laat een foto zien van waarop de helft van een vallei helemaal ontbost is en de andere helft volledig bebost. Hij vertelt dat dit de grens is tussen Haïti en het Dominicaanse Republiek waar een verschillend politiek beleid heerst.</p> <p>De ontbossing is niet alleen resultaat van kappen maar ook van verbranding. Volgens Gore bestaat bijna 30% van alle CO2 die per jaar de lucht in gaat uit CO2 afkomstig van bosverbranding. Hierna laat Gore een time-lapse-foto zien van de wereld 's nachts. Hier zien we steden wit verlicht en grote rode vlekken stellen brandende bossen voor. Ook zien we gele vlekken, dit zijn gasvlammen.</p>		
<p>30 1:05:17</p>	<p>Gore begint over de tweede factor waarin de mens in botsing is met de aarde. Hij stelt dat de technologische revolutie enorm veel voordelen met zich meebrengt zoals in geneeskunde en communicatie. Echter betekent volgens Gore dat deze nieuwe 'kracht' ook de verantwoordelijkheid met zich meebrengt om na te denken over zijn gevolgen. Hij laat een 'formule' zien: "old habits + old technology = predictable consequences" hierna zien we "old habits + new technology = dramatically altered consequences". Hij geeft als voorbeeld dat oorlogvoering met zwaarden of geweren overzichtelijke consequenties had, maar toen kwam er een nieuwe technologie. Vervolgens zien we een atoombom ontploffen. "We have to think differently about war" (Gore). De nieuwe technologie veranderde de consequenties van het oude gebruik enorm, zodat we niet gewoon maar doorkunnen gaan met de patronen van het verleden. Volgens Gore zijn we op dezelfde manier omgegaan met de aarde. Hij stelt dat we voor het grootste deel van onze tijd op</p>	<p>Gore stelt dat het tweede punt waarop de mens en de aarde botsen zijn technologische vooruitgang is. Gore stelt dat gebruiken moeten worden aangepast om om te kunnen gaan met deze nieuwe verantwoordelijkheid.</p>	

	<p>aarde werktuigen als een ploeg of tractor hebben gebruikt of de schep. Maar zelfs de schep is veranderd. Hij laat hier een plaatje zien van een huizenhoge graafmachine. Hij vertelt hierbij dat de mens nu een enorm effect heeft op het oppervlakte van de aarde en laat hierbij een foto van een groot afgravingsgebied zien. Hij noemt nog een voorbeeld: irrigatie. Als we rivieren hersenloos gaan aftappen bestaat de kans dat deze nooit de zee meer bereiken. Hierbij zien we een plaatje van een volle <i>Colorado river</i> en een bijna opgedroogde. Dit is ooit gebeurt in Azië waar de Sovjet Unie een binnensee niet wijs werd gebruikt voor irrigatie van katoenvelden. Toen Gore erheen ging zag hij een raar beeld. We zien hierbij een zandvlakte waar een vaargeul in te herkennen is met gestrande boten.</p> <p>Gore vertelt hierna dat fouten maken in onze omgang met de natuur nu grotere gevolgen kan hebben omdat de technologie nu vaak groter is dan menselijke schaal. Als je ze allemaal bij elkaar optelt is het een natuurkracht op zich. Ook dit is volgens Gore een politieke kwestie.</p>		
<p>31 1:07:48</p>	<p>Gore laat een geanimeerde wereldkaart zien waarop staat uitgedrukt welke delen van de wereld welke bijdrage aan het broeikas effect hebben. Hij stelt dat de VS ruimschoots de grootste bijdrage heeft. Hij laat hierna in een grafiek zien dat in de VS de productie van CO2 per capita ook vele malen hoger is dan in de rest van de wereld. Dus het is volgens Gore de verantwoordelijkheid van het Amerikaanse volk om naar zichzelf te kijken en erover na te denken. Deze gedachte is de derde factor. Hij laat een animatie zien van een kikker die in kokend heet water springt. Deze springt er meteen weer uit. Echter als de kikker in lauwwarm water springt en deze langzaam aan de kook wordt gebracht... "it'll stay there, until..., until..., it's rescued." Een arm haalt de kikker uit het water en legt hem op een ligstoel. Het publiek lacht en juicht. Maar deze animatie vormt een illustratie van de mens. Als het probleem</p>	<p>Gore stelt hier dat punt drie zelf verantwoordelijkheid nemen en te reageren op het probleem. Hij legt hierbij weer indirect de verantwoordelijkheid bij het publiek.</p>	

	<p>langzaam lijkt op te komen, terwijl dit eigenlijk heel snel is, is de mens in staat om niet te reageren.</p>		
<p>32 1:09:33</p>	<p>Gore vertelt over de tijd dat hij als kind met zijn ouders tabak verbouwen. We zien archiefbeelden van een tabaksplantage. Hij vervolgt over het feit dat het bekend werd dat tabak in relatie werd gelegd met longkanker. Dit hield hen niet tegen tabak te verbouwen.</p> <p>Gore had in die tijd een vriendin, 10 jaar ouder dan hij, wie zijn beschermengel was. Zij begon te roken als tiener en is uiteindelijk overleden aan longkanker. Ondertussen zien we archieffoto's van deze tijd.</p> <p>Het idee dat zij deel waren van dit economische patroon dat verantwoordelijk was van zoveel leed heeft ze doen stoppen met tabak verbouwen. De redenen om het wel te doen die hiervoor nog golden, telden nu niet meer mee. Hierbij zien we meer archiefbeelden van sigarettenproductie. Gore zegt hierna dat het in de menselijk natuur zit om de verbindingen te leggen, echter kom je er later vaak achter dat je dit liever eerder had gedaan. Ondertussen zien we beelden van de oude vervallen tabaksboerderij van de Gore's.</p>	<p>In deze sequentie probeert Gore aan de hand van een voorbeeld uit te leggen dat een probleem waar je zelf aan meewerkt niet per se door wetenschappelijk onderzoek verandering teweeg zal brengen in je eigen houding naar dit probleem. Echter als je er persoonlijk mee geconfronteerd wordt, wel. Gore uit dat een mens vaak te laat de juiste verbinding legt.</p>	<p>Deze sequentie vormt een emotioneel statement naar het publiek: wacht niet tot het te laat is.</p>
<p>33 1:12:09</p>	<p>We zien Gore weer in zijn presentatie. Hij zegt dat er drie misvattingen zijn over het broeikas effect. De eerste is dat er hele tegenstrijdige wetenschappelijke standpunten zijn over het broeikas effect. Hij ontkracht dit door te laten zien dat onderzoek heeft uitgewezen dat uit een steekproef van 928 wetenschappelijke artikelen uit de laatste 10 jaar niet één artikel het broeikas effect door menselijk toedoen tegensprekt.</p> <p>Hij zegt dat het idee dat dit wel zo is moedwillig door een kleine groep mensen is gecreëerd. Hij laat een gelekte memo zien die zegt dat het broeikas effect neergezet moet worden als theorie in plaats van feit. Gore laat zien dat dit al eerder is gebeurd in de sigarettenindustrie. Hieruit blijkt dat 'twijfel' het product is dat de sigarettenhandelaren verkopen.</p>	<p>Deze sequentie behandelt het eerste kritiekpunt op het broeikas effect. Deze ontkracht Gore door te laten zien dat het niet de wetenschappelijke artikelen zijn die twijfel veroorzaken, maar juist de artikelen afkomstig van de populaire pers.</p>	<p>Ontkrachting tegenargument een: er heerst geen wetenschappelijke consensus.</p>

	Gore legt uit dat de reden dat mensen twijfelen aan het idee dat het broeikas effect tegenstrijdige wetenschap kent is omdat in de populaire pers meer dan de helft van de artikelen redenen geeft tot twijfel.		
34 1:13:50	<p>We zien beelden van Gore die achter een computer zit. Zijn telefoon gaat en hij neemt op. Hij voert een gesprek, waarvan we alleen zijn kant horen. Dit gesprek lijkt te gaan over onderzoek dat hij doet. Hij spreekt bijna niet in volledige zinnen, maar korte uitdrukkingen zoals: "working for who?" en "chief of staff". Hierna spreekt Gore's voice-over. Hij zegt dat wetenschappers de onafhankelijke verplichting hebben om de waarheid te respecteren en presenteren zoals zij hem zien.</p> <p>Hierna volgen archiefbeelden van Gore die een wetenschapper be vraagt over waarom hij zijn onderzoek niet naar waarheid representeert. Deze antwoord met het feit dat zijn getuigenis bewerkt is door iemand anders.</p> <p>De sequentie wordt vervolgt met een beeld van een krantenbericht waarin staat "climate expert says NASA tried to silence him". Gore's voice-over zegt dat hij wetenschappers heeft meegemaakt die zijn terecht, belachelijk gemaakt, inkomsten afgenomen, omdat hun ontdekkingen leidde tot een ongelegen waarheid, die de wetenschappers naar buiten wilden brengen. Ondertussen zien we Gore aan zijn presentatie werken.</p> <p>Gore laat een voorbeeld zien van een politicus die met een waarschuwing over het broeikas effect van een wetenschapper heeft geknoeid om de waarheid te verdoezelen. Dit is uitgekomen en de politicus is opgestapt. Een paar dagen later werkte hij bij een grote oliemaatschappij.</p> <p>Gore laat hierna een quote die zegt dat het lastig is iets te begrijpen als je salaris van het onbegrip afhangt. Hierna zien we de zaal applaudisseren.</p>	Deze sequentie laat zien hoe en waarom de verwarring over de wetenschappelijke consensus gecreëerd wordt. Hij laat zien hoe het ene beeld de kop in wordt gedrukt en het andere beeld juist versterkt wordt, alleen omdat iemand zijn salaris ervan afhangt.	Beantwoord vragen die overbleven uit de vorige sequentie.

<p>35 1:17:03</p>	<p>Gore begint over de tweede misvatting van het broeikas-effect door menselijk toedoen, namelijk dat we zouden moeten kiezen tussen de economie en het milieu. Hij zegt dat dit volgens veel mensen wel het geval is. Hierna laat hij een afbeelding van een weegschaal zien met aan de ene kant een stapel gouden staven en aan de andere kant een wereldbol. Gore zegt op een enthousiaste, soort likkebaardende manier: "On the one side we have gold bars... mmm...mmm...mmm...don't they look good?" en op een spottende manier "on the other side... uh... the entire planet!" Het publiek barst hierbij in lachen uit. Hierna trekt Gore een moeilijk gezicht en wrijft over zijn kin en maakt twijfelgeluiden. Opnieuw klinkt er gelach.</p> <p>Hij vervolgt dat hij dit geen keuze is vanwege twee redenen. "Number one, if we don't have a planet...." Het publiek lacht weer. Als tweede reden noemt hij dat als we het juiste doen, we veel rijkdom en banen kunnen creëren.</p>	<p>Deze sequentie behandelt het tweede kritiekpunt op het broeikas-effect. Deze ontkracht Gore door te laten zien dat de keuze tussen de economie en het milieu geen keuze is en als het al een keuze was dat het milieu geen slechte keuze is.</p>	<p>Ontkrachting tegenargument twee: Men moet kiezen tussen economie en milieu.</p>
<p>36 1:18:33</p>	<p>We zien Gore weer in een auto en door een (backstage)gang lopen. Zijn voice-over zegt dat hij deze presentatie al wel duizend keren gegeven heeft. Hierna noemt hij allerlei steden en landen over de wereld. Deze en meer zien we aangegeven worden op een geanimeerde wereldkaart. Hierna zien we Gore lopen, uit een taxi stappen en schrijvend op een hotelkamer zitten. Zijn voice-over spreekt over hoe hij probeert alle obstakels, die in mensen hun hoofd zitten die begrip over dit probleem afremmen, te identificeren en weg te halen. De enige manier waarop hij dit denkt te kunnen is stad voor stad, persoon voor persoon en familie voor familie. Ondertussen zien we beelden van Gore die verschillende presentaties geeft en met mensen in gesprek is. Gore zegt dat hij ervan overtuigd is dat binnenkort genoeg mensen het probleem begrijpen en we een grens over gaan.</p>	<p>Deze sequentie behandelt opnieuw het doorzettingsvermogen van Gore en zijn geloof in een beter toekomst, als er maar genoeg mensen in mee gaan.</p>	
<p>37 1:20:41</p>	<p>We zien Gore weer zijn presentatie geven. Hij zegt dat hij een voorbeeld zal geven over de verkeerde manier van denken over de balans tussen de economie en het milieu. Het voorbeeld dat hij</p>	<p>In deze sequentie wordt een voorbeeld genoemd die de</p>	

	<p>gebruikt is de auto-industrie. Hij doet dit op basis van een grafiek die laat zien wat de standaarden zijn van het verbruik van auto's over de wereld. Japan heeft de hoogste standaarden en de VS veruit de laagste. Hier tussenin zit China. Gore zegt dat de angst heerst dat als we energiezuinigere auto's gaan bouwen de Chinese autofabrikanten de markt zullen kapen. Echter hebben deze al veel hogere standaarden dan de VS.</p> <p>In een volgende grafiek laat Gore zien dat de producenten die efficiëntere auto's bouwen het ook veel beter doen dan de vervuilende Amerikaanse merken.</p>	ontkrachting van misvatting twee ondersteund.	
38 1:22:14	<p>Gore vervolgt zijn verhaal met de introductie van de laatste misvatting. Deze luidt: Als we accepteren dat het probleem daadwerkelijk bestaat is het misschien wel te groot om er iets aan te doen. Hij zegt hierbij dat het lijkt alsof mensen van ontkenning naar verslagenheid springen zonder ertussenin te pauzeren en wat aan het probleem te doen. Gore zegt hierbij dat het allang bekend is wat we kunnen doen om effectief het broeikas effect te bestrijden. Volgens Gore is het niet één ding dat er moet gebeuren maar meerderen.</p> <p>Door middel van een grafiek laat hij zien welk effect kleine oplossingen bij elkaar hebben. Als al deze kleine oplossingen bij elkaar opgeteld worden zou de CO2 uitstoot op een lager niveau zitten dan in 1970.</p> <p>Gore vervolgt dat alles wat er nodig is voorhanden is, behalve politieke wilskracht. Onder applaus vervolgt hij dat in de VS politieke wilskracht een hernieuwbare grondstof is. Het applaus versterkt.</p>	Deze sequentie behandelt het derde kritiekpunt op het broeikas effect. Deze ontkracht Gore door te laten zien dat het probleem wel op te lossen is en dat de oplossingen zelfs voorhanden zijn.	Ontkrachting tegenargument drie: Het probleem is te groot om er iets aan te doen.
39 1:23:40	<p>We zien donkere beelden van mensenmassa's en auto's. Hierop volgen heldere kleurrijke beelden van zonnepanelen, elektrische auto's, mensen die fietsen en windmolens. Gore's voice-over zegt dat we allemaal een oorzaak zijn van het broeikas effect, maar dat we ook allemaal keuzes kunnen maken op dit te veranderen. Hierna noemt ie een paar korte voorbeelden hoe.</p>	Gore stelt in deze sequentie dat de mogelijkheden om het probleem op te lossen er zijn en dat er al vele mensen maatregelen nemen. Maar hij roept de mensen die dit nog niet doen op te veranderen. Ze moeten	Oproep aan het publiek: doe mee!

	<p>We zien Gore hierna weer in zijn presentatie. Hij laat zien welke landen allemaal het Kyoto protocol hebben getekend en zegt dat de VS achterblijft. Gelukkig zijn er wel verschillende staten die actie ondernemen om de uitstoot van CO2 te verminderen. En zijn er vele steden die het Kyoto protocol wel ondersteunen. Hierna legt hij de verantwoordelijkheid bij de overige Amerikanen. Hij vraagt of ze mogend zijn om een taak op zich te nemen die moeilijk is gebleken. Gore stelt van wel en onderbouwt dit met voorbeelden uit de geschiedenis zoals afschaffen van slavernij, invoeren van stemrecht voor vrouwen, het winnen van WOII en de maanlanding. Hierbij zien we archiefbeelden van deze gebeurtenissen. Als laatste voorbeeld noemt hij dat er al een keer een milieucrisis is opgelost, namelijk het gat in de ozonlaag. Echter stelt Gore wel dat dit probleem een ander perspectief vereist. Dat dit een probleem is dat niet gelijk staat aan de voorgaanden.</p>	<p>het waarmaken om zichzelf een trotse Amerikaan te mogen noemen.</p>	
<p>40 1:26:43</p>	<p>We zien een plaatje van de aarde, vervolgens van een sterrenstelsel en hierna een plaatje van lage resolutie, waarin de ene lichte pixel de aarde voorstelt. In deze pixel is alles gebeurt. Alle menselijke geschiedenis en alle vooruitgang. "It is our only home. And that is at stake." Gore benadrukt dat onze toekomst en onze mogelijkheid om te leven op deze aarde op het spel staat. Deze woorden worden begeleid door een rustgevend pianomuziekstuk en een beeld van de aarde, vanuit de ruimte, waar langzaam op ingezoomd wordt. Gore stelt dat dit een morele kwestie is en dat het onze tijd is om deze kwestie aan te pakken en onze toekomst te waarborgen. Hierna zien we weer beelden van Gore die door gangen en coulissen lopen. Zijn voice-over stelt dat het niet raar is, hoe hij hiermee omgaat. Wat juist bijzonder is, is dat hij de privilege had om er op zo'n jonge leeftijd al van te weten. Hierna zien we beelden van verschillende natuurlijke landschappen. Gore's voice-over zegt hierbij dat toekomstige generaties wel zullen denken: Wat dachten onze ouders? Waarom opende ze hun ogen</p>	<p>Deze slotsequentie maakt een laatste emotioneel standpunt, waarin Gore stelt dat het nu of nooit is. Hij pleit voor ouders om hun kinderen in de toekomst trots te maken.</p>	<p>Een laatste pleidooi.</p>

	niet toen ze de kans hadden? We moeten naar die vraag luisteren en wel nu.		
41 1:29:36	De aftiteling volgt waarin verschillende praktische tips verschijnen over hoe men beter met het milieu om kan gaan.		
42 1:36:38	Eind.		